

WETGEVINGSDOSSIER II

**Commentaar bij de wet van 28 januari 2016 tot wijziging
van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse
bepalingen inzake justitie.
(*potpourri II*)**

Mr. Dirk CHABOT, bestuurder departement studiedienst en collectieve belangen
Pieter TERSAGO, jurist studiedienst

Brussel, 1 februari 2016

INHOUD

Voorwoord	3
I. Overzicht en analyse van de wijzigingen in het straf(proces)recht	4
1. Veralgemeende correctionalisering en de gevolgen voor de straftoemeting.....	4
2. Beperkingen voor alternatieve straffen, uitstel en opschorting	5
3. Straf onder elektronisch toezicht (42-47 PPII)	6
4. Ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan 4 maanden (20, 30-31, 34, 39-41).....	7
5. Verjaring van de strafvordering (59-61 PPII)	7
6. Mini-instructie bij huiszoeking (63 PPII).....	8
7. Telecommunicatie in het strafrechtelijk onderzoek (64-68 PPII).....	8
8. Conclusies in strafzaken (76 PPII)	9
9. Verstek en verzet in strafzaken (83-84 PPII).....	12
10. Hoger beroep (88-94 PPII).....	15
11. Guilty plea (nieuw 216 Sv.) (97 PPII).....	18
12. Minnelijke schikking in strafzaken (98 PPII).....	19
13. Wijzigingen cassatie (115 PPII tot wijziging 420 Sv.).....	19
14. Wijzigingen assisenprocedure (101-113 PPII).....	21
15. Voorlopige hechtenis.....	21
16. Diverse wijzigingen strafprocedure	23
17. Wijzigingen van de wet van 17 mei 2006 betreffende 'de externe rechtspositie van veroordeelden tot een vrijheidsstraf' (Art 143-191 PPII).....	24
18. Wijzigingen inzake inlichtingen- en veiligheidsdiensten (219-222 PPII)	26
II. Overzicht van inwerkingtreding bepalingen	27
III. Beknopt overzicht van de door de OVB genomen acties	28
IV. Standpunten en amendementen OVB. Verwezenlijkingen en publicaties	29
V. Wettekst, memorie van toelichting en voorbeeld mogelijk grievenformulier	32
VI. Concordatietabel (selectie) (met link naar exhaustieve tabel)	33

Voorwoord

Waarde confraters,

Nummer twee is een feit. Op 28 januari jongstleden werd de tweede zogenaamde potpourriwet (strafrecht) gestemd in de plenaire zitting van het Parlement. Nog meer dan de eerste potpourri heeft de OVB zich veel moeite en inspanning getroost om de belangen van de advocatuur en de elementaire rechten van verdediging en toegang tot het recht te beschermen en vrijwaren. Dit onderhavig wetgevingsdossier is dan ook niet alleen een overzicht van de gewijzigde bepalingen maar geeft ook op vele punten aan waar, hoe en wanneer de OVB is tussengekomen en wat haar standpunten waren en zijn.

In een eerste deel volgt een analyse van de belangrijkste wijzigingen met daar waar nodig de commentaar van de OVB. In een tweede deel geeft de studiedienst u een handig overzicht van de inwerkingtreding van de diverse bepalingen. In een derde deel sta ik samen met u even stil in de door de OVB en de studiedienst genomen demarches en licht ik een aantal verwezenlijkingen uit die naadloos gevolgd worden door de standpunten en amendementen die de studiedienst opstelde en indiende en die u kan terugvinden in deel vier. Tot slot vindt u in deel vijf kopie van de volledige wettekst en in deel zes een concordatietabel van de belangrijkste bepalingen uit potpourri II. De studiedienst maakte voor u ook een volledige concordatietabel die wegens zijn uitgebreidheid echter onmogelijk in dit dossier kon worden opgenomen, maar waarvan u de weblink naar de OVB-site in de aanhef van deel zes terugvindt.

Ook nu wijs ik u er op dat de teksten niet de pretentie hebben om volledig te zijn. Zo zal een aantal wijzigingen nog verder uitgewerkt moeten worden in K.B.'s en is dikwijls zelfs de memorie van toelichting niet determinerend om de juiste toedracht van de wijziging te bepalen. De OVB wees hierop nochtans meermaals.

Nog meer dan bij potpourri I heeft de OVB getracht haar stempel te drukken op het wetgevingsproces waarbij zij met enige fierheid kan melden dat een aantal suggesties werden overgenomen, haar mening tijdens de hoorzittingen werd geapprecieerd en gewaardeerd en dat een aantal amendementen van haar hand door de meerderheid zelfs werden overgenomen en goedgekeurd.

Ik sluit, zoals nu reeds gewoonlijk is, af met een woord van dank aan alle specialisten, commissies, afgevaardigden en confraters voor de snelle, efficiënte en onontbeerlijke bijdragen die het mogelijk maakte constructieve standpunten over te maken, hoorzittingen bij te wonen en amendementen te produceren. Ik dank hierbij als vanzelfsprekend de medewerkers van de studiedienst en de voorzitter van de OVB voor hun tomeloze niet aflatende inzet, maar in het bijzonder bedank ik zeer nadrukkelijk confrater John MAES, voorzitter van de commissie strafrecht en stafmedewerker Pieter TERSAGO zonder wiens absolute gedrevenheid en expertise dit werk onmogelijk was.

Dirk Chabot

Bestuurder studiedienst en collectieve voorzieningen

I. Overzicht en analyse van de wijzigingen in het straf(proces)recht

1. Veralgemeende correctionalisering en de gevolgen voor de straftoemeting

De tweede potpourri-wet maakt alle misdaden, zelfs die strafbaar zijn met levenslange opsluiting, correctionaliseerbaar. De limitatieve lijst met correctionaliseerbare misdaden van artikel 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden verdwijnt dan ook (**art 121 PPII**). De inwerkingtreding van de wet zullen de raadkamer en de kamer voor inbeschuldigingstelling dus alle misdaden die nog niet in beraad zijn genomen inzake de regeling der rechtspleging, naar de correctionele rechtbank verwijzen.

Het onderzoeksgerecht beslist soeverein welke rechtbank het meest geschikt is het misdrijf te behandelen. De wet bepaalt hiervoor geen criteria. Het College van Procureurs-Generaal zal een richtlijn uitvaardigen om naar een uniform vorderingsbeleid te streven. Het is evident dat het onderzoeksgerecht hier niet door gebonden is.

Deze veralgemening van de correctionalisering gaat gepaard met een hele reeks wijzigingen inzake de straftoemeting. Zo wordt er voorzien in een nieuwe categorie van straf van opsluiting/hechtenis van 30 tot 40 jaar (**art 2-3 PPII**) en worden de strafvorken mits aanname van verzachtende omstandigheden door het hof van assisen of de correctionele rechtbank (art 25 j° 80-81 Sw.) gewijzigd (**art 6 j° 17-18 PPII**). De correctionele rechtbank kan zo gevangenisstraffen tot 40 jaar opleggen.

Deze nieuwe strafmaten gaan gepaard met een aantal wijzigingen inzake de algemene regels van de straftoemeting:

- De verdubbeling van de maximumstraf ingeval van **wettelijke herhaling** van artikel 56 Sw. wordt niet behouden. De gevangenisstraf mag de maximumduur van de tijdelijke opsluiting waarin de wet voorziet voor die misdaad niet te boven gaan. Ingeval van een nieuw gecorrectionaliseerde misdaad strafbaar met levenslange opsluiting, blijft de maximumduur van de gevangenisstraf 40 jaar (**art 14 PPII**).
- Wat de **samenloop van wanbedrijven (incl. gecorrectionaliseerde misdaden)** betreft, bepaalt artikel 60 Sw. nu dat de gevangenisstraf het maximum van de zwaarste gevangenisstraf, als die 20 jaar te boven gaat, niet te boven mag gaan (**15 PPII**).
- **Pogingen en deelneming** tot misdaad, strafbaar met levenslange opsluiting, worden nog steeds bestraft met 20 tot 30 jaar opsluiting¹ (**13 en 16 PPII**).
- Correctionele straffen **verjaren** na 5 jaar. Indien de uitgesproken straf 3 jaar te boven gaat, verjaart de straf na 10 jaar. Potpourri II vult artikel 92 Sw. aan en bepaalt een verjaringstermijn van 20 jaar indien de opgelegde gevangenisstraf meer dan 20 jaar bedraagt. De gecorrectionaliseerde misdaden van 136bis-quater Sw. blijven nog steeds onverjaarbaar (**19 PPII**).

---

¹ In weerwil van de algemene regel dat poging tot/deelneming aan een misdaad strafbaar is met de straf onmiddellijk lager dan die, overeenkomstig art 80-81 Sw., op de misdaad is gesteld. Wanneer die regel zou worden gevolgd, zou de poging tot een misdaad strafbaar met levenslange opsluiting, strafbaar zijn met 30-40 jaar.

- Om te vermijden dat daders van zware misdaden er al te licht van afkomen wanneer verschoonbare slagen en verwondingen of doodslag wordt gecorrectionaliseerd, wordt 414 Sw. zo gewijzigd dat de hier bepaalde strafvermindering geldt ongeacht de correctionalisering (**25 PPII**).
- Bovendien worden ook de regels inzake de ontzetting uit de rechten en de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank aangepast aan het feit dat zware misdaden nu ook correctioneel kunnen worden afgehandeld (**art 7- 11 PPII**).

Opmerking OVB

Door deze wijziging zal het aantal assisenzaken drastisch kunnen verminderen. De vraag rijst dan ook in hoeverre de assisenprocedure nog behouden moet blijven. De OVB meent alvast wel niet. Wanneer de zwaarste misdaden door de correctionele rechtbank worden berecht, roept de OVB wel op hier steeds te voorzien in een grondig onderzoek ter terechtzitting en het onmiddellijkheidsbeginsel volop te laten spelen. Uit de rechtspraak van het EHRM kan alvast worden afgeleid dat getuigen wiens verklaring een grote invloed op de bewijsbeslissing kunnen hebben, in principe ter terechtzitting moeten worden verhoord zodat de verdediging de gelegenheid heeft ook (indirect) vragen te stellen en/of de betrouwbaarheid van het getuigenbewijs aan te vechten. Is dit niet het geval en heeft de verdediging niet de gelegenheid gehad de getuigen te ondervragen (bijv. in het vooronderzoek, wat in België niet gebeurt) en/of zijn er geen compenserende waarborgen (audiovisuele opname van het getuigenverhoor), dan is er sprake van een schending van artikel 6 EVRM². Uit de parlementaire werkzaamheden blijkt ook dat het de bedoeling is van de wetgever dat er correctionele rechtbanken “het nodige gewicht geven aan deze zaken en de relevantste getuigen zullen horen”³.

2. Beperkingen voor alternatieve straffen, uitstel en opschorting

- De alternatieve straffen (elektronisch toezicht⁴, werkstraf en autonome probatiestraf), alsook de opschorting van de uitspraak van de veroordeling, worden uitgesloten voor gecorrectionaliseerde misdaden waarvoor de wet een straf van minstens 20 jaar opsluiting bepaalt (**art 12,36,44,51 PPII**). De wetgever acht het niet passend dat deze straffen en de opschorting ook kunnen worden opgelegd bij de zwaarste misdaden (die ook door het hof van assisen niet kunnen worden opgelegd) en breidt daarom de lijst van uitgesloten misdrijven uit.
- Het uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf is nu al niet mogelijk voor de verbeurdverklaring en de autonome probatiestraf. De wetgever breidt deze uitsluiting nu verder uit tot de werkstraf, de straf onder elektronisch toezicht en de vervangende straffen (**37 PPII**).

² Zie o.a. de principesarresten van de Grote Kamer: EHRM 15 december 2011, Al-Khawaja en Tahery t/ UK, nr. 26766/05; EHRM 15 december 2015, Schatschaschwili t/ Duitsland, nr. 9154/10.

³ S. DE WIT in verslag plenaire vergadering 28 januari 2016, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-PLN 096, 42.

⁴ Vermits de straf onder elektronisch toezicht enkel mogelijk is indien de rechter van oordeel is dat de feiten moeten worden gestraft met hoogstens een jaar gevangenisstraf, valt deze misdaden nu ook al uit de boot (cf. artikel 80 Sw.) Ze worden toch uitdrukkelijk vermeld in artikel 37ter Sw. om er voor te zorgen dat verschoonbare misdaden (bijv. provocatie bij moord) worden uitgesloten van het toepassingsgebied.

- Het uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf is thans niet mogelijk indien de veroordeelde reeds eerder is veroordeeld tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan 12 maanden. Deze (*door de OVB bekritiseerde*) voorwaarde wordt behouden voor het “gewoon” uitstel, zonder probatievoorwaarden. Voor het “probatie-uitstel” wordt dit wel versoepeld en mag de veroordeelde geen eerdere veroordelingen tot een criminele straf of een gevangenisstraf van meer dan 3 jaar hebben opgelopen (37 PPII).

3. Straf onder elektronisch toezicht (42-47 PPII)

De straf onder elektronisch toezicht, ingevoerd door de wet van 7 februari 2014, zal volgens artikel 47 PPII samen met de autonome probatiestraf in werking treden op **1 mei 2016**⁵. Naast een wettelijke definitie van de straf onder elektronisch toezicht (artikel 44 PPII), wijzigt en verduidelijkt PPII een aantal bepalingen:

- Zo bepaalt artikel 37ter Sw. nu ook uitdrukkelijk dat de straf nooit minder dan 1 maand mag bedragen, ook niet mits aannahme van verzachtende omstandigheden (85 Sw.).
- Wanneer de strafrechter overweegt een straf onder elektronisch toezicht op te leggen, moet hij de beklaagde niet enkel inlichten over de draagwijdte van de straf maar ook over de voorwaarden die de rechter wil opleggen en de aanwijzingen die hij zal geven ter invulling van de straf. Wanneer de strafrechter weigert een straf onder elektronisch toezicht op te leggen, moet hij dit motiveren
- De straf onder elektronisch toezicht moet steeds gepaard gaan met de voorwaarden dat de veroordeelde geen nieuwe misdrijven mag plegen, een vast adres moet hebben en gevolg moet geven aan de oproepingen en standaardinstructies m.b.t. de concrete invulling van de bevoegde dienst voor de organisatie en controle van de straf onder elektronisch toezicht. Daarnaast *kan* de strafrechter ook bijzondere geïndividualiseerde voorwaarden opleggen in het belang van het slachtoffer (plaatsverbod, contactname, vergoeding).
- Wanneer de straf niet wordt uitgevoerd binnen de 6 maanden door toedoen van de veroordeelde, beslist het OM of ze alsnog wordt uitgevoerd dan wel of de vervangende gevangenisstraf wordt opgelegd. Is de niet-uitvoering niet te wijten aan de veroordeelde, moet de straf onder elektronisch toezicht binnen een nieuwe termijn van 6 maanden worden uitgevoerd. Anders verjaart de straf.
- Voor de bepaling van de duur van de vervangende gevangenisstraf indien de veroordeelde zich niet aan de voorwaarden houdt⁶, houdt het OM rekening met de reeds ondergane straf onder elektronisch toezicht. Een dag onder elektronisch toezicht wordt hierbij nu gelijkgesteld met een dag gevangenis. Het OM beslist gemotiveerd over de uitvoering van de vervangende gevangenisstraf. De veroordeelde wordt hierover evenwel niet meer gehoord (45 PPII).

⁵ De inwerkingtreding wordt gelinkt aan de inwerkingtreding van de wet van 8 mei 2014 tot wijziging van de artikelen 217, 223, 224 en 231 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze wet treedt volgens artikel 13 van de wet van 23 november 2015 met betrekking tot de inwerkingtreding van diverse bepalingen betreffende justitie (BS 30 november 2015) in werking op 1 mei 2016.

⁶ Indien de veroordeelde tijdens de uitvoering een nieuw wanbedrijf of misdada begaat, moet dit door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing zijn vastgesteld alvorens ze aanleiding kan geven tot de uitvoering van de vervangende gevangenisstraf.

- Na een derde van de strafduur kan de veroordeelde schorsing van het elektronisch toezicht vragen (37quater, §4 Sw.). Artikel 45 PPII bepaalt nu dat enkel de controle wordt geschorst, de opgelegde voorwaarden blijven tijdens de proeftijd wel gelden. Voorts is zulk verzoek enkel mogelijk indien de straf drie maanden of meer bedraagt en is een nieuw verzoek na afwijzing maar mogelijk na twee maanden.

De schorsing kan door het OM worden herroepen indien de voorwaarden niet worden nageleefd. PPII verduidelijkt de procedure en kent de veroordeelde een hoorrecht toe. Het is wel nog steeds het OM dat hierover beslist.

4. “Ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan 4 maanden” (20, 30-31, 34, 39-41 PPII)

In het Strafwetboek evenals in een hele reeks bijzondere strafwetten, worden de verzwarende omstandigheden “blijvende ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid” of “blijvende ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijk werk”, “blijvende arbeidsongeschiktheid” bij bepaalde misdrijven (bijv. slagen en verwondingen) steeds vervangen door “*ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan 4 maanden*”.

Vermits de gevolgen van de opzettelijke slagen en verwondingen (alook van de andere bijzondere misdrijven) kunnen evolueren gedurende het strafproces en deskundigen hun rapport daarom uitstellen, stellen strafrechters hun beslissing vaak uit om de kwalificatie van het misdrijf en de toepasselijke straf te kunnen vaststellen. Bovendien is de burgerlijke rechter gebonden door de beslissing van de strafrechter, ook als na de uitspraak met kracht van gewijsde blijkt dat er sprake is van blijvende ongeschiktheid. Om deze vertraging en onbillijke situaties te vermijden, wordt de wet dus gewijzigd. Zodra de ongeschiktheid meer dan 4 maanden duurt, kan ze als dusdanig worden gekwalificeerd en bestraft, zonder te moeten wachten op de verdere gevolgen van het misdrijf.

Voorstellen om het onderscheid tussen tijdelijke en blijvende ongeschiktheid volledig te schrappen, worden niet aanvaard. Dit zou de strafrechter een te grote beoordelingsmarge voor de straftoemeting geven, ongeacht de ernst van (de gevolgen van) het misdrijf.

5. Verjaring van de strafvordering (59-61 PPII)

- In de *eerste potpourriwet* werd er al gesleuteld aan de verjaringstermijnen van de strafvordering, zodat de zwaarste misdaden - zelfs na correctionalisatie - slechts verjaren na 20 jaar (artikel 21 V.T.Sv.). Deze wetswijziging wordt nu opnieuw aangepast aan de veralgemeende correctionalisering. Voor de duidelijkheid werd het artikel ook helemaal herschreven.
- Voorts wordt 21bis V.T.Sv. gewijzigd. Dit artikel bepaalt dat de verjaringstermijn voor bepaalde zedenmisdrijven pas begint te lopen wanneer het minderjarig slachtoffer meerderjarig wordt. Nu wordt dit zo uitgebreid dat ingeval van eenheid van opzet tussen opeenvolgende zedenmisdrijven, de verjaringstermijn maar begint te lopen zodra het jongste slachtoffer meerderjarig wordt (tenzij de termijn tussen twee van die opeenvolgende misdrijven de verjaringstermijn overschrijdt).

- Tot slot wordt de verjaring geschorst gedurende de verzetsprocedure indien het verzet onontvankelijk of ongedaan wordt verklaard (artikel 24 V.T.Sv.). Ook dit wordt ingevoerd om strategisch misbruik van het verzet te ontraden (zie verder).

6. Mini-instructie bij huiszoeking (63 PPII)

De wet breidt de mini-instructie van artikel 28 septies Sv. uit tot de huiszoeking. Wanneer het Openbaar Ministerie een huiszoeking wil uitvoeren, zal het geen volledig gerechtelijk onderzoek meer moeten vorderen maar kan hij de onderzoeksrechter enkel vragen de huiszoeking te machtigen. Tenzij de onderzoeksrechter het onderzoek dan naar zich toe trekt (evocatierecht behouden), blijft het onderzoek na de uitvoering van die huiszoeking in handen van het Openbaar Ministerie.

Indien er in hetzelfde onderzoek meerdere keren een huiszoeking wordt gevorderd, wordt de zaak indien mogelijk bij dezelfde onderzoeksrechter aanhangig gemaakt

Opmerking OVB:

Ondanks de kritiek van o.m. de OVB en de Raad van State (die zich hierbij gesteund heeft op het OVB standpunt), wordt deze machtsverschuiving naar het Openbaar Ministerie niet gecompenseerd met een ruimere toekenning van de rechten van de verdachte tijdens het opsporingsonderzoek. In de memorie wordt uitdrukkelijk bepaald dat deze "punctuele" verschuiving nog niet gepaard gaat met bijkomende rechten voor de verdediging om de werklast van het OM en de KI niet te verzwaren. De OVB raadt de advocaat evenwel aan om consequent gebruik te maken van de mogelijkheid van art 21bis Sv. en het OM na elke huiszoeking inzage in het strafdossier te vragen. Hou er wel rekening mee dat dit een soevereine beoordeling van het OM is en er geen rechtsmiddel tegen een weigering openstaat.

7. Telecommunicatie in het strafrechtelijk onderzoek (64-68 PPII)

De nietigheidssanctie die wordt bepaald voor de vormvereisten van de machtiging tot afluisteren van telecommunicatie (90 quater Sv.) wordt afgeschaft. De wetgever acht dat er voldoende inhoudelijke waarborgen bestaan om te drastische en willekeurige inbreuken in de privacy te vermijden. Bovendien kan het daaruit voortvloeiende bewijs nog altijd worden uitgesloten wanneer de onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs of het recht op een eerlijk proces heeft aangetast (cf. 32 V.T.Sv.).

Opmerking OVB

De vraag is natuurlijk of de uitsluitingsgronden van de "Antigoon-toets" tot bewijsuitsluiting zullen leiden. Ook al is er sprake van een al te voortvarende inbreuk in de privacy op een wijze die artikel 8 EVRM schendt, dan nog wil dit niet zeggen dat het gebruik van deze informatie de betrouwbaarheid van bewijs schendt of het recht op een eerlijk proces onmogelijk maakt. De rechtspraak van het EHRM kent hiervan genoeg voorbeelden.

Wat die telefoontap betreft, voorziet potpouri II ook in artikel 67 dat de van belang geachte communicaties niet meer volledig moeten worden overgeschreven, maar enkel de "**relevante passages**" van de communicatie.

De inverdenkinggestelde, de burgerrechtelijk aansprakelijke partij en de burgerlijke partij en hun raadsman krijgen op eenvoudig verzoek wel toegang tot de volledige opname van de gesprekken waaruit de politie of de onderzoeksrechter passages hebben geselecteerd. Deze toegang is beperkt tot de gesprekken waarvan er passages zijn neergeschreven in een proces-verbaal waarvan deze partijen inzage hebben (artikel 90septies, nieuw zesde lid Sv.)

Willen ze toegang tot andere opnames, kunnen de inverdenkinggestelde, de beklaagde en de burgerlijke partij een verzoek tot de onderzoeksrechter richten overeenkomstig artikel 61 quinquies Sv. In tegenstelling tot de situatie in de vorige alinea, kan de onderzoeksrechter dit verzoek wel weigeren (artikel 90septies, zevende lid Sv.). Ook tot gesprekken waar ze zelf aan deelgenomen hebben kunnen ze mits toestemming van de onderzoeksrechter toegang krijgen (achtste lid).

Opmerking OVB

De OVB hecht groot belang aan deze toegang, eventueel bijgestaan door een tolk wanneer de communicatie in een vreemde taal gebeurt. Het is van belang dat de passages niet te fragmentarisch worden weergegeven, maar dat de context van de boodschap duidelijk uit de redactie blijkt. Op de advocaat rust dus een belangrijke taak om de eenzijdige selectie van fragmenten door de onderzoekers te compenseren en die informatie meer te contextualiseren in het ruimer geheel van de communicatie!

8. Conclusies in strafzaken (76 PPII) (in werking op 1 maart 2016)

Het Wetboek van Strafvordering gaat er in principe van uit dat de behandeling ter terechtzitting op de eerste zitting, de datum van de dagvaarding, wordt behandeld. In de praktijk is dit doorgaans niet het geval en wordt de zaak vaak uitgesteld zodat partijen zich beter kunnen voorbereiden en conclusies kunnen uitwisselen⁷. Het Wetboek van Strafvordering kende evenwel geen vaste conclusietermijnen. Partijen kunnen hun conclusies neerleggen tot de sluiting van de debatten en moeten die conclusies niet eerst overmaken aan de andere partijen. Opdat de andere partijen nog kunnen antwoorden op die conclusies, moet de zaak dan worden uitgesteld. De wet wil hier aan verhelpen en de behandeling ter terechtzitting efficiënter laten verlopen (alsook de zittingskalender beter te managen) door te voorzien in **bindende conclusietermijnen**.

Deze nieuwe regeling wordt uitgewerkt in **artikel 152 Sv.**, dat betrekking heeft op de procedure voor de politierechtbank. Artikel 189 Sv. (85 PPII) en 209bis Sv. (93 PPII) verklaren deze regel evenwel ook van toepassing op de procedure voor de correctionele rechtbank en het hof van beroep.

➤ Bepalen conclusiekalender

Het basisprincipe van de onmiddellijke behandeling op de inleidingszitting blijft behouden. Pas wanneer partijen nog geen conclusies hebben neergelegd op de inleidingszitting en dit alsnog willen doen, kunnen zij de strafrechter vragen conclusietermijnen te bepalen.

De partijen kunnen hierover mondeling hun opmerkingen geven en de rechter legt dan de conclusietermijnen en de rechtsdag, *i.e.* de dag waarop de zaak zal worden gepleit en in beraad

---

⁷ B. DE SMET, "Uitstel van berechting in correctionele zaken", *RW* 2006-07, 742-744.

worden genomen, vast. In tegenstelling tot de burgerrechtelijke regeling, krijgt de strafrechter geen wettelijke richtlijnen voor deze kalenderbepaling.

Tegen de vastlegging van de conclusiekalender en de beslissing van de rechter om op basis van §2 al dan niet een nieuwe kalender op te stellen (zie verder - *laattijdige conclusies*), staat geen rechtsmiddel open.

➤ Neerlegging en kennisgeving conclusies

In tegenstelling tot de ongeschreven regel dat conclusies ter terechtzitting moeten worden neergelegd (eventueel mondeling) ⁸, moeten ze nu **ter griffie worden neergelegd** binnen de door de rechter bepaalde termijnen. Binnen die termijnen moeten de conclusies ook worden **toegezonden** aan het openbaar ministerie (indien ze betrekking hebben op de strafvordering) en aan de andere betrokken partijen. De wijze waarop de mededeling moet gebeuren, wordt niet bepaald in de wet.

Het is evident dat de vereiste om conclusies neer te leggen en aan de andere partijen toe te zenden ook geldt voor het openbaar ministerie (artikel 152 §4 Sv.).

➤ Vormvereisten conclusies

De conclusies worden opgesteld conform artikel 743 en (het door potpourri I gewijzigde) 744 Ger.W.

Art. 743. De partijen vermelden in hun conclusie hun naam, voornaam en woonplaats of gerechtelijk elektronisch adres, alsmede het rolnummer van de zaak. De rechtspersonen doen blijken van hun identiteit op de bij artikel 703 bepaalde wijze. De conclusies worden ondertekend door de partijen of door hun raadsman.

Art. 744. De conclusies bevatten tevens, achtereenvolgens en uitdrukkelijk:
1° de uiteenzetting van de voor de beslechting van het geschil pertinente feiten;
2° de aanspraken van de concluderende partij;
3° de middelen die worden ingeroepen ter ondersteuning van de vordering of het verweer, waarbij in voorkomend geval verschillende middelen genummerd worden en hun voordracht in hoofdorde of in ondergeschikte orde wordt vermeld;
4° het gevraagde beschikkende gedeelte van het vonnis, waarbij in voorkomend geval de hoofdorde of ondergeschikte orde van de verschillende onderdelen wordt vermeld.

Opmerking OVB

Het gewijzigde artikel 152 Sv. bepaalt niet wat de sanctie is wanneer de conclusie deze vormvereisten niet volgt. Analoog met de eerste potpourriwet, zou men kunnen veronderstellen dat er wel degelijk "sancties zijn verbonden aan de miskennen van de nieuwe vormvoorschriften waaraan de conclusies moeten voldoen, meer bepaald dat de rechter niet hoeft te antwoorden op middelen die niet op die wijze zijn voorgedragen"⁹. Hoewel deze strikte sanctie bekritiseerd wordt

---

⁸ L. ARNOU, "Het tijdig neerleggen van conclusies in strafzaken: een *contradictio in terminis*?", noot onder Cass. 19 juli 2011, NC 2014, 35-36.

⁹ Zie de memorie van toelichting bij de wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (potpourri I). Zie hierover ook het wetgevingsdossier dat de OVB over deze wet opstelde: <http://www.ordeexpress.be/UserFiles/ArtikelDocumenten/wetgevingsdossier%2019%2011%202015.pdf>.

in de rechtsleer¹⁰ en niet duidelijk uit de wettekst zelf blijkt, raadt de OVB toch aan het zekere voor het onzekere te nemen en deze vormvoorwaarden nauwgezet na te leven.

Het lijkt de OVB wel evident dat deze vormvereisten enkel gelden voor de schriftelijke conclusies die in het kader van de afgesproken conclusiekalender worden neergelegd, en niet op hetgeen er op de inleidende zitting mondeling naar voren worden geschoven. De strafrechter is volgens de OVB dan ook steeds gehouden te antwoorden op de middelen die de partijen op de mondelinge behandeling op de eerste zitting (dus zonder conclusiekalender) opwerpt.

➤ Laattijdige conclusies

Conclusies die **niet tijdig** worden neergelegd én meegedeeld aan de andere partijen, worden **ambtshalve uit de debatten geweerd**. De memorie van toelichting verduidelijkt dat dit automatisch gebeurt, zonder dat de rechter hoeft na te gaan of de rechten van verdediging zijn geschonden door de laattijdige neerlegging/mededeling¹¹. De strafrechter zal dan niet moeten antwoorden op de middelen die in de conclusie worden uitgewerkt.

Toch zijn er situaties denkbaar die **bijkomende conclusies** kunnen rechtvaardigen. **Artikel 152 §2 Sv.** laat daarom ruimte voor conclusies die buiten de door de rechter bepaalde termijnen, zelfs tijdens de zitting tot en met de sluiting van de debatten(behoudens heropening van de debatten). Dit is mogelijk:

- ✓ Mits akkoord van alle betrokken partijen
- ✓ Bij een ontdekking van een “*nieuw en ter zake dienend stuk of feit dat nieuwe conclusies rechtvaardigt*” (bijvoorbeeld een verhoor van een deskundige dat leidt tot nieuwe inzichten¹² of de vordering van de procureur des Konings inzake verbeurdverklaring waarvan enkel akte wordt genomen in het zittingsblad en niet in de geschreven conclusies neergelegd binnen de wettelijke termijn, kan rechtvaardigen dat erop wordt geantwoord door middel van conclusies¹³.

Wanneer een van deze situaties van toepassing is, kan de rechter een nieuwe conclusiekalender en rechtsdag vastleggen. Tijdens de tweede lezing van het wetsontwerp in de Commissie Justitie wordt deze mogelijkheid echter nog aan een globale voorwaarde onderworpen. Zelfs wanneer er sprake is van een nieuw stuk of van akkoord van de partijen, dan nog mogen die conclusies niet laattijdig zijn neergelegd wanneer er volgens de strafrechter sprake is van louter dilatoire doeleinden of wanneer de laattijdige neerlegging of mededeling de rechten van de andere partijen of het verloop van de rechtspleging schendt.

Opmerking OVB:

Het initiële wetsontwerp kende deze extra voorwaarde niet. De OVB vroeg de wetgever toen te voorzien in een extra mogelijkheid voor de rechter om alsnog conclusies toe te laten, bijvoorbeeld wanneer er tijdens de terechtzitting een nieuwe advocaat wordt aangesteld. In eerste lezing werd er dan een amendement aangenomen dat naast de 2 situaties die hierboven zijn weergegeven, de rechter de mogelijkheid gaf ook conclusies toe te laten wanneer er geen sprake was van dilatoire motieven of wanneer de rechten van andere partijen of de procesorde niet werden geschonden.

¹⁰ D. SCHEERS en P. THIRIAR, “Artikel 744”, in *Potpourri I - Gerechtig recht*, Mortsels, Intersentia, 2015, 84-85. Ook de Raad van State zag deze vormvereisten in haar advies eerder als een aanbeveling.

¹¹ Memorie van toelichting, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/001, 70.

¹² Memorie van toelichting, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/001, 70.

¹³ Amendement nr. 72, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/007.

De versie na de tweede lezing, die nu ook wet wordt, bevat dus een regeling die nog restrictiever is dan de eerste tekstversie. Waar de bevoegdheid van de strafrechter in eerste lezing een derde mogelijkheid inhield om af te wijken van de dwingende termijnen, wordt die nu herleid tot een bevoegdheid om, zelfs bij onderling akkoord of bij een nieuw feit, toch de neerlegging buiten termijn te weren. De OVB protesteerde hier nog tegen, maar tevergeefs...

De memorie van toelichting benadrukt wel dat de bindende conclusiekalender de mogelijkheid om op de rechtsdag te pleiten onverlet laat. Ook wanneer de laattijdig neergelegde conclusie wordt geweerd, kan een partij zijn middelen alsnog mondeling naar voren brengen. Conform de oude cassatierechtspraak, moet de rechter hier evenwel niet op antwoorden. Wanneer het openbaar ministerie geen conclusies neerlegt of dit laattijdig doet, kan hij ook nog pleiten op de rechtsdag. Om de wapengelijkheid en het recht op tegenspraak te eerbiedigen, benadrukt de minister in de Kamer dat de verdediging wel steevast het laatste woord heeft en een wederantwoord kan bieden. Indien nodig zou de strafrechter dan nog bijkomende conclusies kunnen toelaten¹⁴.

9. Verstek en verzet in strafzaken (83-84 PPII) (in werking op 1 maart 2016)

Potpourri II voert een nieuwe regelgeving in met betrekking tot het verzet in strafzaken. Om de uniformiteit en duidelijkheid van de strafprocedure te verzekeren, wordt er voorzien in één regelgevende tekst met betrekking tot verstek en verzet in de correctionele procedure (artikel 187 Sv.). Deze procedureregels zijn evenwel ook van toepassing in de procedure voor de politierechtbank (171 Sv./79 PPII)¹⁵ en voor het hof van beroep (208 Sv./92 PPII).

Deze nieuwe regels, en dan specifiek inzake het ongedaan verzet, zijn evenwel niet van toepassing in de assisenprocedure (114 PPII)!

In het streven naar een zo efficiënt en eenvoudig mogelijke strafprocedure, wil de tweede potpourriwet het “strategisch misbruik” van het verzet zo veel mogelijk indijken om te vermijden dat de strafzaak vier keer moet worden behandeld zonder gegronde reden.

Er wordt daarom voorzien in een striktere invulling van de ontvankelijkheidsvereisten en van de notie “ongedaan” verzet. Pas wanneer deze voorwaarden zijn voldaan en wanneer de eiser in verzet geen afstand doet van zijn verzet (artikel 187 §7 Sv.), zal de verstekbeslissing voor niet bestaande worden gehouden en treedt de beslissing op verzet in de plaats van die eerste beslissing (artikel 187§4 Sv.). Tegen deze beslissing op verzet staat uiteraard hoger beroep of, indien gewezen in hoger beroep, cassatieberoep open (§9).

---

¹⁴ Verslag van de bespreking van het wetsontwerp in de Kamercommissie Justitie, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/005, 113.

¹⁵ De artikelen 149-151 Sv. worden zodoende geschrapt

➤ Ontvankelijkheid van het verzet (artikel 187§5 Sv.)

Aan de voorwaarden om regelmatig verzet aan te tekenen wordt eigenlijk weinig veranderd:

- ✓ Overeenkomstig de wettelijke vormen en termijnen, behoudens overmacht.
De huidige termijnen van (buiten)gewoon verzet, alsook de vereiste het verzet te betekenen aan het Openbaar Ministerie, de andere vervolgende partij¹⁶ of de andere partijen in de zaak, worden niet gewijzigd.
- ✓ Het bestreden vonnis moet bij verstek zijn geweest
- ✓ Geen voorafgaandelijk ontvankelijk hoger beroep tegen de verstekbeslissing. *Hoger beroep dat na het ontvankelijk ingesteld verzet wordt ingesteld lijkt de verdere behandeling in verzet dus niet te belemmeren.*

➤ “Ongedaan” verzet (artikel 187 §6 Sv.)

Zelfs wanneer het verzet ontvankelijkheid is aangetekend, wil dit niet zeggen dat de strafrechter de zaak nogmaals in verzet zal moeten behandelen. De wetgever voorziet in strengere gronden met betrekking tot het ongedaan verzet, die er toe kunnen leiden dat het verzet als het ware “*ex nunc onontvankelijk*”¹⁷ wordt verklaard:

- ✓ Wanneer het zeker is dat de eiser in verzet kennis had van de dagvaarding in de procedure waarin hij verstek heeft gelaten¹⁸ - wat het Openbaar Ministerie moet aantonen - wordt zijn verzet “ongedaan” verklaard indien hij geen gewag maakt van “overmacht” of van een “wettige reden van verschoning” ter rechtvaardiging van zijn verstek.

Opmerking OVB

De parlementaire voorbereidingen geven geen nadere duiding over de invulling van overmacht of wettige reden van verschoning. De feitenrechter beslist hier soeverein over. Het blijkt uit de memorie van toelichting dat loutere onachtzaamheid hier niet toe volstaat. De OVB is nochtans van oordeel dat deze gronden voldoende flexibel moeten worden ingevuld. Enkel wanneer er manifest sprake is van het strategisch misbruik van het verstek, bijvoorbeeld om aan het proces te ontsnappen of om dit te vertragen, of wanneer de verdachte uitdrukkelijk afstand doet van zijn verschijning ter zitting, zou het uitsluiten van het verzet te rechtvaardigen zijn. Een loutere onachtzaamheid kan volgens de OVB niet volstaan. Het EHRM sprak zich zeer recent nog uit in dezelfde zin¹⁹. De OVB raadt aan dit steeds uitvoering te motiveren en deze reden zo aannemelijk mogelijk te maken (ev. met sturende stukken).

- ✓ Het is daarenboven vereist dat de eiser in verzet persoonlijk of via een advocaat verschijnt in de verzetsprocedure. Wanneer hij nogmaals verstek laat, ongeacht de

---

¹⁶ = de burgerlijke partij of een vervolgende administratie (Verslag van de bespreking van het wetsontwerp in de Kamercommissie Justitie, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/005,106).

¹⁷ Memorie van toelichting, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/001, 78.

¹⁸ Zie ook EHRM 6 oktober 2015, Coniac t/ Roemenië, nr. 4941/07.

¹⁹ EHRM 6 oktober 2015, Coniac t/ Roemenië, nr. 4941/07. Een veroordeling *in absentia* is enkel te verzoeken met artikel 6 EVRM wanneer de afwezige partij de intentie had te ontsnappen aan het proces of hier wetens en willens afstand doet van zijn tegensprekelijk proces (nadat hij hierover uitdrukkelijk en duidelijk in kennis werd gesteld!).

reden en zelfs indien zijn verzet al ontvankelijk werd verklaard, is er ook sprake van ongedaan verzet en wordt dit niet meer behandeld. Tegen deze beslissing staat ook geen nieuw verzet meer open (§8).

Opmerking OVB

Uit de parlementaire voorbereidingen blijkt dat de wetgever deze grond van ongedaan verzet zeer streng invult. Het verstek slaat niet alleen op niet-verschijning op de eerste terechtzitting, maar op alle afwezigheden van de eiser in de verzetsprocedure (bijvoorbeeld ook wanneer de behandeling van de zaak wordt uitgesteld en de eiser dan niet verschijnt). Bovendien leidt zelfs verstek om “toevallige redenen” tot de ongedaanverklaring (bijvoorbeeld een ongeval op weg naar de rechtbank). De rechter kan wel altijd de heropening van de debatten bevelen indien hij dit redelijk en opportuun acht²⁰. Opnieuw verdient het aanbeveling dit uitvoerig te motiveren wanneer nodig.

Tegen de beslissing die het verzet ongedaan verklaard, kan wel hoger beroep worden ingesteld. Artikel 187 §9, 2^e lid Sv. bepaalt dat de appelrechter dan ook over de grond van de zaak kan oordelen, ook als er geen hoger beroep is ingesteld tegen het bij verstek gewezen vonnis.

Interpretatie OVB

De verregaande gevolgen van het ongedaan verzet worden zo enigszins getemperd. Deze wettelijke aanvulling lijkt te impliceren dat er nog steeds hoger beroep open staat tegen de verstekbeslissing die in verzet niet meer wordt behandeld, ook al is de beroepstermijn tegen deze verstekbeslissing al verstreken. Wanneer het - tijdig en regelmatig ingesteld - verzet dan door de feitenrechter vervallen wordt verklaard, blijft een tweede behandeling alsnog mogelijk.

➤ Overgangsmaatregel

Omdat deze wetswijzigingen zouden betekenen dat een partij die voor de inwerkingtreding van de wet te goeder trouw verstek laat zonder goede reden, geen behandeling in verzet meer zou krijgen, wordt er voorzien in een overgangsmaatregel: de bepalingen zijn pas van toepassing “**op het verstek dat een partij na 29 februari 2016 laat gaan**”.

De wetgever komt zo tegemoet aan de opmerkingen van de OVB.

---

²⁰ Memorie van toelichting, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/001, 80; Verslag van de bespreking van het wetsontwerp in de Kamercommissie Justitie, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/005, 110-111.

10. Hoger beroep (88-94 PPII) (in werking op 1 maart 2016)

De tweede potpourriwet implementeert een verplicht grievensstelsel in het hoger beroep in strafzaken. Vanaf **1 februari 2016** (artikel 142 PPII) moet de appellant (inclusief het Openbaar Ministerie) hoger beroep *op straffe van verval* instellen middels een *verzoekschrift* dat tijdig moet worden neergelegd ter griffie van de rechtbank die het bestreden vonnis velde of (*naar keuze van de appellant*) ter griffie van de rechtbank of hof waarvoor het hoger beroep wordt gebracht.

➤ Termijnen hoger beroep (203 Sv.)

Gelet op de nieuwe verplichting de grieven al in het verzoekschrift op te nemen, wordt de termijn om hoger beroep aan te tekenen - *op uitdrukkelijk en herhaaldelijk aandringen van o.m. de OVB* - verlengd naar **30 dagen** na de dag van de uitspraak of na de betekening ingeval van een verstekvonnis.

Wanneer het Openbaar Ministerie bij de rechtbank dat het betreden vonnis heeft geveld, hoger beroept aantekent, is ze gebonden door dezelfde termijn. Het Openbaar Ministerie bij de rechtbank of het hof die het hoger beroep zullen behandelen, moet zijn hoger beroep via gerechtsdeurwaardexploot betekenen aan de beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij binnen de 40 dagen na de uitspraak van de bestreden beslissing (artikel 205 Sv.). Het exploit bevat ook dagvaarding²¹.

Het Openbaar Ministerie krijgt tevens een bijkomende termijn van 10 dagen nadat de beklaagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij hoger beroep heeft ingesteld om ook hoger beroep in te stellen ("volgappel").

Indien het hoger beroep tegen de burgerlijke partij is gericht, heeft die ook een bijkomende termijn van 10 dagen (i.p.v. 5) om hoger beroep in te stellen tegen de beklaagden (of burgerrechtelijk aansprakelijke partij) die zij in de zaak willen houden.

De mogelijkheid om met betrekking tot de burgerlijke rechtsvordering incidenteel beroep in te stellen tot het sluiten van de debatten bij een ter zitting genomen conclusie wordt niet gewijzigd door PPII.

➤ Inhoud verzoekschrift?

Het verzoekschrift bevat volgens het nieuwe artikel 204 Sv. "*nauwkeurig de **grieven** die tegen het vonnis worden ingebracht, met inbegrip van de procedurele grieven*". Uit de memorie van toelichting blijkt dat moet worden gepreciseerd op welke punten en om welke redenen het vonnis wordt betwist, maar dat de middelen hier niet moeten in staan²².

Er is dus geen sprake van een "gemotiveerde beroepsakte", maar er *kan* worden gewerkt met een **modelformulier**, dat zal worden ontwikkeld bij Koninklijk Besluit, waar de appellant kan

---

²¹ De termijn van 60 dagen voor dagvaarding wordt in PPII verlaten omwille van organisatorische moeilijkheden. Ze wordt wel gehandhaafd voor betreft de procedure op onmiddellijke verschijning (216 quinquies Sv.), maar wordt dan verlengd naar 60 dagen (in plaats van 45).

²² Memorie van toelichting, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/001, 84. Zie ook het Verslag van de bespreking van het wetsontwerp in de Kamercommissie Justitie, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/005, 115.

aankruisen welke elementen van het vonnis in eerste aanleg hij betwist. De verdere uitwerking van de middelen om deze grieven te staven, kunnen verder in de procedure - op de inleidingszitting of bij wege van conclusies²³ - worden voorgedragen.

Het verzoekschrift moet worden ondertekend door de appellant of zijn advocaat of door een ander bijzonder gevolmachtigde (te denken valt bijvoorbeeld aan de vertegenwoordiger in rechte van een rechtspersoon). Het bewijs van die volmacht moet bij het verzoekschrift worden gevoegd.

Opmerking OVB

Het is positief vast te stellen dat deze grievenvereisten zo soepel wordt geïnterpreteerd en geïnspireerd wordt door de Antwerpse praktijken, waar advocaten weinig problemen mee hebben. U kan in de weblink in voetnoot het modelformulier vinden, zoals het momenteel door het hof van beroep van Antwerpen wordt aangereikt²⁴. In afwachting van het model dat bij KB zal worden gepubliceerd, kan dit als voorbeeld dienen. Wanneer het KB hier alsnog van zou afwijken, zullen wij u vanzelfsprekend meteen berichten.

Omdat appellanten kunnen volstaan met enkel het aankruisen van de elementen die ze betwisten, biedt dit weinig extra werk terwijl de termijn om hoger beroep in te stellen wel wordt verdubbeld. Deze wijziging komt neer op een bestendiging van de feitelijke situatie door reeds veel advocaten gekend, doch met een verdubbeling van de beroepstermijn waarvoor de de OVB sterk geijverd heeft.

➤ Bindend karakter van de grieven in het verzoekschrift?

Het indienen van het grievenformulier is een formele ontvankelijkheidsvoorwaarde voor het hoger beroep ("op straffe van verval" - 204 Sv.).

De minister van Justitie gaf tijdens de tweede lezing in de Commissie Justitie aan dat het niet de bedoeling is dat er ter terechtzitting nog bijkomende grieven worden opgeworpen²⁵. De appelrechter kan evenwel nog zelf ambtshalve grieven van openbare orde opwerpen. Dat volgt uit het nieuwe artikel 210 Sv. (94 PPII), dat bepaalt dat:

"behoudens de grieven opgeworpen zoals bepaald in artikel 204, kan de beroepsrechter slechts de grieven van openbare orde ambtshalve opwerpen die betrekking hebben op de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen dan wel op:

- *Zijn bevoegdheid*
- *De verjaring van de feiten die hij in behandeling heeft*
- *Het gegeven dat de feiten die bij hem wat betreft de schuldvraag aanhangig zijn gemaakt, geen misdrijf zijn of de noodzaak om deze feiten te herkwalficeren of een niet te herstellen nietigheid die het onderzoek naar deze feiten aantasten.*

De partijen worden verzocht om zich uit te spreken over de ambtshalve opgeworpen middelen".

---

²³ Artikel 209bis Sv. wordt aangevuld door artikel 93 PPII en bepaalt dat de bepalingen inzake de dwingende conclusietermijnen (152 Sv.) ook van toepassing zijn op de appelprocedure.

²⁴ <http://www.juridat.be/beroep/antwerpen/praktisch/formulieren/PROT%20grievformulier.pdf>

²⁵ Verslag van de tweede lezing in de Commissie Justitie, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/008, 22-25.

Opmerking OVB:

De Orde van Vlaamse Balies is evenwel de overtuiging toegedaan dat er tijdens de terechtzitting nog steeds andere grieven dan die in het verzoekschrift kunnen worden opgeworpen. In de eerste plaats is de OVB van oordeel dat de ambtshalve op te werpen grieven, waar de advocaat de rechter steeds attent op kan maken, ruim moeten worden geïnterpreteerd. Deze limitatieve omschrijving dekt een uitgebreid arsenaal aan gronden die de rechter ambtshalve kan beoordelen. Zo houdt een onderzoek van de vraag of de feiten een misdrijf zijn, onvermijdelijk ook een onderzoek in van eventuele rechtvaardigingsgronden of schulditsluitingsgronden en de ontoerekeningsvatbaarheid. Artikel 70 en 71 Sw., evenals 416 Sw., stellen immers ook letterlijk "er is geen misdrijf wanneer..." Een onderzoek van schendingen van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen of van schendingen die het onderzoek onherstelbaar aantasten, komt neer op een volledige Antigoon-toets (artikel 32 V.T.Sv.).

Daarnaast leest de OVB in de wettelijke libellering niet dat de eiser ter zitting geen grieven meer zou kunnen opwerpen. Hoewel de minister van Justitie tijdens de tweede lezing in de Commissie Justitie aangeeft dat het niet de bedoeling is dat er ter terechtzitting nog bijkomende grieven worden opgeworpen²⁶, lijkt de wettekst dit volgens de OVB toch toe te laten. Artikel 204 Sv. bepaalt in de huidige bewoordingen niet dat alle grieven exclusief in het verzoekschrift moeten staan. Daarnaast bepaalt artikel 210 dat de strafrechter ambtshalve slechts enkele - ruim te interpreteren - rechtsvragen mag beantwoorden maar niets lijkt te verhinderen dat de appelland tijdens de behandeling ter terechtzitting nog grieven kan opwerpen die de appelrechter - hoewel zij ze zelf niets ambtshalve mag opwerpen - ten harte kan nemen.

Wanneer de (cassatie)rechtspraak deze visie niet zou volgen, raadt de OVB aan om het grievenformulier zo ruim mogelijk in te vullen, zodat alle wegen ter zitting nog bewandeld kunnen worden. Indien u nog twijfelt of u met betrekking tot een bepaald element hoger beroep dient in te stellen, verdient het aanbeveling dit element zeker aan te duiden op het grievenformulier. Indien u weet dat uw cliënt een andere advocaat zal aanstellen of wanneer u een andere advocaat opvolgt en te weinig tijd hebt om het vonnis en dossier grondig te bestuderen, kan u best hoger beroep instellen tegen de ganse beslissing in eerste aanleg.

➤ Afstand hoger beroep

De mogelijkheid om afstand te doen van zijn hoger beroep of dit te beperken wordt verankerd in artikel 206 Sv. Dit artikel maakt het ook voor het Openbaar Ministerie mogelijk.

De afstand of beperking kan op enige wijze worden gedaan (akte ter griffie, ter zitting,...) en kan steeds worden ingetrokken tot op het moment dat de appelrechter akte neemt van die afstand/beperking. De partij tegen wie hoger beroep inzake de burgerlijke vordering is ingesteld, kan deze afstand of beperking weigeren indien hij incidenteel beroep heeft ingesteld.

---

²⁶ Verslag van de tweede lezing in de Commissie Justitie, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/008, 22-25.

11. “Guilty plea” (nieuw 216 Sv.) (97 PPII)

Potpourri II voorziet in een nieuwe afhandelingswijze voor “eenvoudige strafzaken”. Het Openbaar Ministerie kan de verdachte voorstellen schuldig te pleiten in ruil voor een lagere straf dan hij zou vorderen indien zulke overeenkomst niet wordt bereikt (ook een werkstraf, een straf met uitstel, opschorting,...).

Dit is mogelijk tijdens het opsporingsonderzoek of in geval van een gerechtelijk onderzoek na de verwijzing naar de vonnisrechter door de raadkamer of KI. Tijdens de procedure ter terechtzitting is zulke overeenkomst ook nog mogelijk, tot op het moment er op strafgebied een eindvonnis- of arrest²⁷ is gewezen.

Het toepassingsgebied is beperkt tot feiten *“die niet van aard schijnen te zijn dat ze gestraft moeten worden met meer dan 5 jaar correctionele gevangenisstraf”*. Dit geldt dus in principe voor alle misdrijven, met uitzondering van de misdaden strafbaar met levenslange opsluiting. Door correctionalisering kunnen misdaden strafbaar met 30 tot 40 jaar opsluiting worden bestraft met een gevangenisstraf van minstens 3 jaar (cf. artikel 80 Sw.). Artikel 216 Sw. sluit wel een aantal misdrijven uit:

- ✓ Misdaden strafbaar met meer dan 20 jaar die niet worden gecorrectionaliseerd
- ✓ De misdrijven bedoeld in 375-377 Sw. (verkrachting)
- ✓ De misdrijven bedoeld in 379-387 Sw als gepleegd op of met minderjarigen (kinderporno en -prostitutie)
- ✓ De misdrijven bedoeld in 393-397 Sw (doodslag)

De verdachte heeft een bedenktijd van 10 dagen, moet verplicht worden bijgestaan door een advocaat (die hem kan inlichten over diens rechten en gevolgen van deze procedure) en heeft inzage in het strafdossier. Volgens de memorie van toelichting zijn er zo voldoende waarborgen om het vrijwillig en weloverwogen karakter van deze overeenkomst te garanderen.

Wanneer de verdachte instemt met de voorgestelde straf en juridische kwalificatie (alsook met de kosten en de af te geven of verbeurd te verklaren goederen), wordt deze overeenkomst in een ondertekend proces-verbaal opgenomen.

Minstens 10 dagen en maximaal 2 maanden na het sluiten van deze overeenkomst, moet de verdachte dan voor de politie- of correctionele rechtbank verschijnen. De strafrechter hoort de beklagde en eventueel ook het slachtoffer²⁸ en moet controleren of de overeenkomst vrijwillig is afgesloten en in overeenstemming met artikel 216 §§1-3 Sv. De strafrechter controleert ook de accuraatheid van de verklaring en de juridische kwalificatie, alsook de proportionaliteit van de overeengekomen straf. Hij doet uitspraak over de bekrachtiging op de zitting zelf of binnen een maand na de eerste zitting, tenzij de behandeling van de burgerlijke vordering meer tijd in beslag neemt.

Indien de strafrechter oordeelt dat al deze voorwaarden zijn voldaan, bekrachtigt hij de overeenkomst, spreekt de voorgestelde straf uit bij erkenning van de schuld door de beklagde en kan uitspraak doen over de burgerlijke vorderingen. Vermits die bekrachtiging gelijk staat aan een veroordeling, wordt de rechterlijke uitspraak ook opgenomen in het strafregister.

---

²⁷ Indien er voor de eerste keer over de grond van de zaak wordt geoordeeld door het hof van beroep (bijv. voorrang van rechtsmacht of i.g.v. devolutieve werking na tussenvonnis)

²⁸ De “gekende” slachtoffers moeten op de hoogte worden gebracht van deze overeenkomst en krijgen inzage in het strafdossier (216, §3 in fine Sv.). Ze kunnen zich dan ter terechtzitting burgerlijke partij stellen.

Indien hij daarentegen meent dat dit niet het geval is, moet hij de overeenkomst gemotiveerd afwijzen (kan ze zelf niet wijzigen) en gaat het strafdossier terug naar het OM. Het OM kan de zaak dan aanhangig maken bij een andere kamer. Tijdens de parlementaire bespreking zegt de minister van Justitie dat het OM ook de zaak via een minnelijke schikking kan afhandelen.

De stukken met betrekking tot die onderhandelingen worden uit het dossier verwijderd²⁹. Tijdens de parlementaire discussie benadrukt de minister van Justitie dat ook de burgerlijke partij, die kennis neemt van de overeenkomst, deze niet in een verdere procedure mag gebruiken.

Met uitzondering van de burgerlijke vordering, is er géén hoger beroep mogelijk tegen de bekrachtiging of de afwijzing door de strafrechter.

Opmerking OVB

De bijstand van de advocaat tijdens de onderhandelingen veronderstelt dat de advocaat zijn rol ten harte neemt, de verdachte degelijk adviseert over zijn rechten en mogelijke processtrategieën (en hun gevolgen). De advocaat moet er ook steeds nauwgezet op toezien dat het Openbaar Ministerie geen gebruik maakt van intimidatie of ongeoorloofde druk om de verdachte te overtuigen formeel zijn schuld te erkennen. Het lijkt de OVB alvast not done dat het OM dreigt straffen van meer dan 5 jaar gevangenisstraf te vorderen wanneer de verdachte zijn schuld niet formeel bekend. Dit is immers in strijd met een loyale proceshouding van het OM, dat pas onderhandelingen mag opstarten wanneer ze van oordeel is dat de feiten niet gestraft moeten worden met meer dan 5 jaar gevangenisstraf...

12. Minnelijke schikking in strafzaken (98 PPII)

De minnelijke schikking, de buitengerechtelijke afhandelingswijze waarbij de strafvordering vervalt door betaling van een geldsom, werd in 2011 sterk uitgebreid. Ze kon worden voorgesteld in elke fase van het strafproces, totdat er een vonnis of arrest met kracht van gewijsde werd uitgesproken.

Hierop kwam kritiek, niet in het minst omdat beklaagden ook na een vonnis in eerste aanleg hun straf konden "afkopen". Om deze negatieve perceptie te vermijden, bepaalt 216bis Sv. nu dat een minnelijke schikking mogelijk is "voor zover er nog geen eindvonnis of eindarrest is geweest in strafzaken".

Minnelijke schikkingen worden bovendien ingeschreven in het strafregister (119 PPII -> 590 Sv.). Ze worden wel niet opgenomen op uittreksels van het strafregister die aan bepaalde administratieve overheden kunnen worden meegedeeld (120 PPII -> 594, 3° Sv.)

13. Wijzigingen cassatie (115 PPII tot wijziging 420 Sv.)

De wet van 14 februari 2014 met betrekking tot de rechtspleging voor het Hof van Cassatie in strafzaken beperkte al stevig de mogelijkheid om onmiddellijk cassatieberoep in te stellen tegen tussenbeslissingen³⁰. De tweede potpourriwet graaft dit nog verder uit en schrapte het onmiddellijk

²⁹ Zolang de overeenkomst niet is ondertekend, mogen de stukken en verklaringen niet ten laste van de verdachte worden gebruikt in de strafrechtelijke noch in enige andere procedure.

³⁰ Zie hierover <http://www.ordeexpress.be/artikel/84/961/hervorming-cassatie-in-strafzaken>

cassatieberoep tegen beschikkingen van de raadkamer en de KI inzake de regeling der rechtspleging (artikel 135 en 235bis Sv.) en tegen beslissingen van de KI inzake de controle op de bijzondere opsporingsmethoden (artikel 235ter Sv.).

De wetgever wil de controle van de wettigheid van de procedure verdagen naar het einde van het onderzoek, zodat het Hof van Cassatie met volledige kennis van de ganse procedure hierover kan oordelen.

Onmiddellijk cassatieberoep blijft enkel nog mogelijk tegen beslissingen inzake de bevoegdheid, inzake het beginsel van aansprakelijkheid in het kader van een burgerlijke vordering en tegen beslissingen de overeenkomstig artikel 524bis §1 Sv. een bijzonder onderzoek naar de vermogensvoordelen bevelen.

Opmerking OVB

De OVB stelt zich vragen bij de afschaffing van het cassatieberoep tegen de beschikkingen van de onderzoeksgerechten in het kader van de rechtspleging, net als bij de afschaffing van het cassatieberoep tegen beslissingen van de raadkamer of KI in het kader van de voorlopige hechtenis. Een cassatieberoep is een wezenlijke garantie op zorgvuldige besluitvorming bij deze belangrijke beslissingen.

Voorts worden er nog enkele bijzondere cassatieprocedures gewijzigd:

- ✓ De heropening van de rechtspleging (442bis Sv.) is vanaf niet enkel mogelijk na een definitieve veroordeling door het EHRM maar ook wanneer er sprake is van een minnelijke schikking in het kader van de EHRM-procedure waarin België de schending erkent. Wanneer de veroordeelde evenwel akkoord ging met de schikking, dit akkoord werd uitgevoerd en er geen ernstige twijfel over de uitkomst van de bestreden rechtspleging, is het verzoek evenwel onontvankelijk (**116 PPII**).
- ✓ Onttrekking³¹ (545 Sv.) : om onnodige vertraging in bepaalde gevallen te vermijden, breidt PPII de mogelijkheid uit voor het Hof van Cassatie om onmiddellijk uitspraak te doen over de verwijzing. Bovendien kan het Hof de mededeling van de uitspraak aan de (niet-verzoekende) partijen uitsluiten wanneer dit nadelig is voor het onderzoek. De wetgever wil zo verhinderen dat partijen te weten komen dat ze verdacht worden (548 Sv.) (**117-118 PPII**)

---

³¹ (verwijzen strafzaak van regelmatig geïndieerde strafrechter (ook OR, RK,...) naar andere rechtbank door Cass. omwille van reden openbare veiligheid of gewettigde verdenking onafh/onpartijdig, bijv. als familielid partij rechter is in die rechtbank)

14. Wijzigingen assisenprocedure (101-113 PPII)

Naast de uitbreiding van correctionalisering tot alle misdaden, en dus mogelijk een stevige vermindering van het aantal assisenzaken, kent Potpourri II nog een wijziging die de kern van de juryprocedure aantast: de beroepsrechters nemen deel aan het beraad, samen met de jury. Ze stemmen evenwel niet mee over de schuldvraag, tenzij de jury met eenvoudige meerderheid (7/5) de beschuldigde schuldig verklaard (zoals dit nu al het geval is). De procedureregels worden hieraan aangepast.

Opmerking OVB

Wat de wetgever ook moge beweren, de OVB is er van overtuigd dat de aanwezigheid van professionele rechters bij de deliberatie een dermate grote invloed op de jury kan hebben dat het wezen van de juryrechtspraak uitgehold wordt. Ze roept de (Grond)wetgever dan ook op een consequente keuze te maken over het al dan niet voortbestaan van de assisenjury.

15. Voorlopige hechtenis

a) Verminderde controle op de voorlopige hechtenis

Potpourri II wil de controle op de voorlopige hechtenis vereenvoudigen en rationaliseren. Dit uit zich in de eerste plaats door de afschaffing van de controle van de KI op langdurige voorlopige hechtenissen van artikel 136ter Sv.

Vervolgens - en ingrijpender - verdwijnt het onderscheid in controlemomenten tussen (vroeger!) niet-correctionaliseerbare misdaden (waarvoor er momenteel een driemaandelijkse controle geldt) en andere misdrijven. Voor alle misdrijven gelden nu dezelfde controlemomenten door de raadkamer/KI:

- ✓ Een eerste controle van het aanhoudingsbevel binnen de vijf dagen
- ✓ Vervolgens twee maandelijkse controles
- ✓ “vanaf de derde beslissing” zal deze controle maar om de twee maanden plaats vinden.

Vanaf de derde beslissing van de raadkamer of de KI over de voorlopige hechtenis (ook indien de eerste of tweede beslissing een beschikking tot invrijheidsstelling is die dan werd herzien³²), zullen aangehouden verdachten dus voor 2 maanden in voorlopige hechtenis blijven (128 PPII t.w.v. art 22 WVH).

De verdachte heeft geen mogelijkheid om buiten deze periodieke controlemomenten een verzoekschrift tot invrijheidsstelling in te dienen bij de raadkamer. Artikel 22bis WVH, dat deze mogelijkheid voorzag ingeval van niet-correctionaliseerbare misdaden, wordt immers afgeschaft (129 PPII).

De verdachte zou nog steeds een verzoek tot handlichting tot de onderzoeksrechter die de aanhouding beval, kunnen richten (artikel 25 WVH). Dit wordt in de memorie van toelichting als een alternatief naar voren geschoven. Tegen de beslissing staat evenwel geen rechtsmiddel open, zodat dit geen volwaardig alternatief is.

---

³² Memorie van Toelichting, *Parl.St.* Kamer 2015-16, 54-1418/001, 120.

Bovendien wordt ook het onmiddellijk cassatieberoep tegen deze handhavingsbeslissingen geschrapt. Enkel tegen de eerste handhavingsbeslissing door KI - waarbij de wettigheid van het aanhoudingsbevel wordt gecontroleerd en daarom volgens de wetgever nood heeft aan een extra controlemogelijkheid door het Hof van Cassatie - wordt er nog een onmiddellijk cassatieberoep voorzien. Cassatieberoep tegen verdere handhavingsbeslissingen, die enkel oordelen over de noodzakelijkheid van de verdere aanhouding, is daarentegen enkel nog mogelijk samen met de eindbeslissing ten gronde (artikel 137 PPII - art 31 WVH).

Ook cassatieberoepen tegen de onmiddellijke aanhouding ter terechtzitting (artikel 33 §2 WVH) is door PPII pas mogelijk samen met de eindbeslissing (138 PPII)

Opmerking OVB:

De OVB acht het cassatieberoep tegen de handhavingsbeslissingen van primordiaal belang om een zorgvuldige beoordeling door de raadkamer of KI te garanderen. Ook al worden er weinig cassatieberoepen verzilverd, het feit dat er beroep open staat, is een "stok achter de deur" die verhindert dat de rechters al te lichtzinnig of zonder voldoende motiveren beslissen de aanhouding te handhaven.

De OVB stelde in haar standpunt ook dat de controle op de voorlopige hechtenis niet geïsoleerd mag worden bekeken, maar dat de uitwerking van deze wijzigingen eerder een plaats hebben in de - in het Justitieplan aangekondigde - globale hervorming van de voorlopige hechteniswet (met maximumduren,...). De wetgever heeft hier gevolg aan gegeven: ze behoudt weliswaar de verminderde periodieke controle op de aanhouding, maar stelt de inwerkingtreding uit naar 1 juni 2016. Tegen dan zou de regering met een nieuw wetsontwerp komen dat de voorlopige hechtenis volledig hervormt.

b) Wijzigingen m.b.t. de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht

Sinds de wet van 27 december 2012, die op 1 januari 2014 in werking trad, kan de onderzoeksrechter ook beslissen dat de voorlopige hechtenis op een bepaald adres onder elektronisch toezicht wordt uitgevoerd. Zowel de onderzoeksrechter zelf als de raadkamer tijdens de periodieke verschijning kunnen de modaliteiten van de voorlopige hechtenis wijzigen³³.

Artikel 26 en 27 WVH voorzien evenwel niet de mogelijkheid om de verdachte na de verwijzing naar het vonnisgerecht alsnog aan te houden onder elektronisch toezicht. Naar de letter van de wet is het dus niet mogelijk dat de raadkamer de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht verlengt na de verwijzing naar het vonnisgerecht³⁴.

Artikel 132 Potpourri II past dit aan zodat het mogelijk is dat de raadkamer of de KI tijdens de regeling der rechtspleging beslist dat de verdachte die is aangehouden onder elektronisch toezicht, aangehouden blijft onder elektronisch toezicht (art 26 §3 WVH). Het onderzoeksgerecht kan evenwel niet beslissen de voorlopige hechtenis om te zetten naar hechtenis in de gevangenis, noch kan ze een vrije verdachte aanhouden onder elektronisch toezicht. Ook ingeval van een

---

³³ 30 WVH bepaalt niet of KI zich mag uitlaten over modaliteiten VH, maar er is wel hoger beroep mogelijk tegen afwijzing verzoek ET door RK. Gelet op devolutieve werking hoger beroep, zou KI VH onder ET kunnen bevelen. Andersom???

³⁴ Cass. 11 februari 2015

beschikking tot gevangenneming (cfr. assisenzaken) is elektronisch toezicht niet mogelijk (artikel 27 §5 WVH).

Wanneer de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht na de verwijzing zo gehandhaafd wordt, kan de vonnisrechter (of in sommige gevallen de KI) die bevoegd is om uitspraak te doen over verzoeken tot voorlopige invrijheidstelling (cf. artikel 27 WVH), beslissen dat de voorlopige hechtenis verder wordt uitgevoerd in de gevangenis en *vice versa*. Dit kan wel enkel op vordering van het Openbaar Ministerie (artikel 137 PPII -> nieuw §3 in artikel 24bis WVH).

Wanneer het verzoek tot invrijheidsstelling wordt afgewezen, wordt artikel 27 WVH wel zo aangepast dat er pas een nieuw verzoekschrift kan worden ingediend na een maand (133 PPII)

c) **Andere wijzigingen VH**

- ✓ Als de verdachte instemt met een Europees Aanhoudingsbevel, (artikel 13 WEAB), krijgt de beslissing tot tenuitvoerlegging van de procureur des Konings dezelfde waarde als een besluit in de zin van artikel 20§4 (titel vrijheidsberoving tot uitlevering) (141 PPII)
- ✓ tijdens het vooronderzoek moet de vrijgelaten verdachte niet alleen een adres kiezen voor oproepingen en betekeningen voor het onderzoek, maar voor het ganse strafproces (135 PPII -> 29 WVH)
- ✓ Opheffing onmiddellijk cassatieberoep tegen beslissing inzake beperking vrij verkeer (20 §6 WVH) (127 PPII)

16. Diverse wijzigingen strafprocedure

- ✓ Beslag bij equivalent (35ter Sv.) wordt nu ook mogelijk op de voorwerpen van heling en witwassen (64 PPII)
- ✓ Dagvaarding voor de politie- en correctionele rechtbank blijft geldig na verdaging/voortzetting op latere datum (72 en 82 PPII -> 145 en 182Sv.)
- ✓ De politierechter kan zich niet meer onbevoegd verklaren wanneer het Openbaar Ministerie wanbedrijven contraventionaliseert (123 PPII - art 5 wet op de verzachtende omstandigheden)³⁵.
- ✓ Als geen gekende verblijfplaats verdachte: betekening OM aan OM niet meer via gerechtsdeurwaarder maar in akte van vermeldingen door griffie (art 40 Ger W) **(125-126 PPII)**
- ✓ Verzet door beklagde in voorlopige hechtenis: kan door verklaring aan gevangenisdirecteur (art 2 KB nr. 236 van 20 januari 1936 tot vereenvoudiging van sommige vormen van de strafvordering ten opzichte van gedetineerden): 124 PPII schrapt voorwaarde onvoldoende middelen

---

³⁵ In een eerste voorontwerp van potpourri II werd ook de onmogelijkheid voor de correctionele rechter om zich onbevoegd te verklaren ingeval van correctionalisatie door het OM voorzien. Dit is gelukkig weerhouden.

17. Wijzigingen van de wet van 17 mei 2006 betreffende 'de externe rechtspositie van veroordeelden tot een vrijheidsstraf (verder: WER) (Art 143-191 PPII)

- Deze wijzigingen laten de strafuitvoeringsrechter/-rechtbank (of de minister van Justitie met betrekking tot de uitgaansvergunning of penitentiair verlof) vooral toe korter op de bal te spelen.
  - ✓ Zo kunnen de uitgaansvergunning en het penitentiair verlof worden aangepast, geschorst of herroepen wanneer er tegenaanwijzingen (in de zin van artikel 5, 2° en 7, 2° WER) ontstaan die nog niet bestonden bij de toekenning en kunnen deze en alle andere strafuitvoeringsmodaliteiten worden herroepen wanneer de veroordeelde niet meer aan de tijdsvoorwaarden voldoet voor de toekenning (bijv. bij een nieuwe bijkomende veroordeling³⁶) (artikel 12 en 64 WER)
  - ✓ Als de modaliteit wordt herroepen, bepaalt de strafuitvoeringsrechtbank wanneer de veroordeelde opnieuw een verzoek kan richten tot de strafuitvoeringsrechtbank. De 'wachttijd' bedraagt maximaal 6 tot 18 maanden, naargelang de duur van de straf. Deze bepaling is niet van toepassing indien de strafuitvoeringsmodaliteit wordt herroepen omdat de veroordeelde een nieuw misdrijf heeft gepleegd (169 PPII).
  - ✓ Wanneer de strafuitvoeringsrechtbank, die wordt geadieerd door een verzoek tot herroeping of schorsing van de strafuitvoeringsmodaliteit (art 64-66), van oordeel is dat de strafuitvoeringsmodaliteit niet moet worden herroepen in het belang van de maatschappij, slachtoffer of sociale reïntegratie, kan hij nu alleen de opgelegde voorwaarden verscherpen. Door PPII kan hij nu ook een andere strafuitvoeringsmodaliteit toekennen (art 67).
  - ✓ De strafuitvoeringsrechter (art 43) of -rechtbank (art 56) moeten de veroordeelde die er om verzoekt niet meer automatisch penitentiair verlof toekennen tijdens de beperkte detentie of elektronisch toezicht. Hij beslist hier soeverein over. De veroordeelde kan nu wel dit verzoek ook tijdens zijn beperkte detentie/elektronisch toezicht doen.
  - ✓ Tijdens de schorsing van de strafuitvoeringsmodaliteit krachtens artikel 66 WER, kan de strafuitvoeringsrechtbank binnen de voorwaarden van deze wet een uitgaansvergunning of penitentiair verlof toekennen.
- De duur van de beperkte detentie wordt opgetrokken van 12 naar 16uur, net zoals voor de uitgaansvergunning
- Artikel 25 WER dat de tijdsvoorwaarden voor de voorwaardelijke invrijheidsstelling - en dus bij uitbreiding ook van de andere strafuitvoeringsmodaliteiten wiens tijdsvoorwaarden hierop afgestemd zijn - bepaalt, wordt aangepast aan de nieuwe bovengrenzen van de vrijheidsstraffen die PPII bepaalt. De tijdsvoorwaarden zelf worden niet gewijzigd.
- De termijn om cassatieberoep in te stellen tegen beslissingen van de strafuitvoeringsrechtbank wordt beperkt tot 5 dagen

---

³⁶ Zie Cass. 10 februari 2009, P.09.0067.N (dat de aanleiding vormde voor deze wetswijziging).

- De strafuitvoeringsrechter kan op basis van artikel 72-80 WER de **voorlopige invrijheidstelling om medische redenen**. Deze bepalingen traden in werking op 12 januari 2015 (na het juridisch steekspel omtrent de vrijlating van Farid Bamouhammad door de civielrechtelijke rechtbank in kortgeding³⁷. Na de inwerkingtreding van PPII, moet het verzoek niet meer aan de griffie van de gevangenis, maar aan de gevangenisdirecteur worden gericht. De directeur verzamelt dan de nodige adviezen en de griffie van de gevangenis zendt het dossier dan naar de strafuitvoeringsrechter en het openbaar ministerie. Binnen de zeven dagen na ontvangst van het dossier (en niet meer na het indienen van het verzoek), neemt de strafuitvoeringsrechter een beslissing. Onder de huidige regeling wordt het verzoek geacht te zijn afgewezen wanneer de rechter binnen deze termijn geen beslissing neemt. Deze paragraaf vervalt, zodat de strafuitvoeringsrechter steeds een beslissing moet nemen die moet worden uitgevoerd.

Het openbaar ministerie staat in voor de controle op de veroordeelde, terwijl de justitie assistent het naleven van de bepaalde voorwaarden opvolgt en de strafuitvoeringsrechter hier periodiek over brieft (nieuw artikel 75/1)

PPII kent de strafuitvoeringsrechter de mogelijkheid toe de opgelegde voorwaarden te schorsen of aan te passen aan de concrete omstandigheden, zonder deze evenwel te verscherpen of bijkomende voorwaarden op te leggen (72/2). Zowel het openbaar ministerie als de veroordeelde kan hiertoe een schriftelijk verzoek op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank neerleggen. Binnen 7 dagen na ontvangst van een afschrift van dit verzoek, kan de andere partij schriftelijk zijn opmerkingen meedelen. De strafuitvoeringsrechtbank kan binnen de maand een zitting achter gesloten organisieren indien hij dit nuttig acht. De veroordeelde en het openbaar ministerie worden dan gehoord (evenals elke andere persoon die de rechter wil horen). Binnen de 15 dagen na het verzoek of nadat de zaak in beraad is genomen, doet de strafuitvoeringsrechter uitspraak. PPII voorziet geen rechtsmiddel.

Wanneer herroeping van de voorlopige invrijheidstelling mogelijk is (artikel 76 WER), kan de strafuitvoeringsrechter beslissen deze toch te handhaven maar bijkomende of verscherpte voorwaarden opleggen. Indien de veroordeelde hier niet mee instemt, wordt de VI herroepen. (strafuitvoeringsrechter bepaalt moment dat deze voorwaarden uitvoerbaar worden artikel 78 §4)

Wanneer de veroordeelde om medische redenen voorlopig in vrijheid wordt gesteld en deze wordt niet herroepen, wordt hij definitief in vrijheid gesteld na het verstrijken van de resterende strafduur. PPII bepaalt evenwel dat deze termijn maximaal 10 jaar mag bedragen (art 80 WER)

- PPII sluit **veroordeelden zonder recht of machtiging op verblijf** (wat moet blijken uit een advies van de Dienst voor Vreemdelingenzaken) uit van alle strafuitvoeringsmodaliteiten, met uitzondering van de uitgaansvergunning in de zin van artikel 4, §2,1° en 2° WER (art. 20 en 25/2 WER). De wetgever sluit deze veroordeelden zo uit van de modaliteiten die de re-integratie van de veroordeelde moeten voorbereiden. Enkel een uitgaansvergunning om medische, familiale,...redenen is nog mogelijk. De memorie van toelichting lijkt wel de

---

³⁷ Rb. Luik (kortgeding) 30 november 2014; Rb. Luik 16 januari 2015 (derdenverzet), *T.Strafr.* 2015, 95, noot I. CASIER en P. KENNES.

mogelijkheid open te laten dat strafuitvoeringsmodaliteiten alsnog mogelijk zouden zijn indien de veroordeelde later zijn verblijfsstatuut weet te regulariseren.

In plaats daarvan speelt de wetgever volop in op de voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied of de uitlevering, die ook wettelijk wordt gedefinieerd als wijze van uitvoering van de straf in het nieuwe artikel 25/3. De veroordeelde kan zo vanaf 6 maanden voor zijn strafeinde (in plaats van 2 maanden) in vrijheid worden gesteld, op voorwaarde dat hij gedurende de proefperiode (die gelijk is aan het resterend gedeelte van de straf en minstens 2 maanden moet bedragen - artikel 71 WER) niet meer terugkeert op het grondgebied. Het vonnis van de strafuitvoeringsrechtbank wordt uitvoerbaar op het ogenblik van de effectieve verwijdering of van de overbrenging naar een plaats, bepaald door de minister die verantwoordelijk is voor de uitzetting, en dit ten laatste 20 dagen (in plaats van 10) nadat de beslissing kracht van gewijsde heeft (art 60 in fine).

- Wat de **terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank** betreft, voorziet PPII er ten eerste in dat ze niet meer alleen voor opsluitingen voor bepaalde misdrijven verplicht moet worden opgelegd, maar ook in geval van gevangenisstraffen van meer dan vijf jaar voor deze misdrijven. Daarnaast bevat PPII ook een aantal technische wetswijzigingen:
  - Samenstelling dossier ook bij uitgaansvergunning en penitentiair verlof (95/12 WER)
  - Voorwaarden TBS in vrijheid onder toezicht ~ art 95/2 §3 WER
  - PPII maakt niet alleen schorsing/herroeping maar ook de herziening van uitvoeringsmodaliteiten van TBS mogelijk, analoog met de regeling inzake de strafuitvoering (95/27)

18. Wijzigingen inzake inlichtingen- en veiligheidsdiensten (219-222 PPII)

Het identificeren van gebruikers van een communicatiedienst en van de communicatiemiddelen die een bepaalde persoon gebruikt was tot op heden een specifieke inlichtingenmethode. PPII maakt hier nu een gewone inlichtingenmethode van (art 16/2 BIM-wet) en versoepelt dus de voorwaarden en controle om deze te hanteren. Er worden wel twee bijkomende garanties voorzien om een al te willekeurig gebruik te vermijden, namelijk de vereiste van een schriftelijke vordering van het diensthoofd (of zijn gedelegeerde) en de verplichte registratie van alle toepassingen, die maandelijks aan het Vast Comité I moet worden bezorgd.

De identificatie en de lokalisatie van deze telecommunicatiegegevens blijft wel een specifieke inlichtingenmethode, net als de identificatie van elektronische betalingsgegevens.

***

II. Overzicht van inwerkingtreding bepalingen

De wet treedt 10 dagen na de publicatie in het *Belgisch Staatsblad* in werking.

De inwerkingtreding van een aantal bepalingen wordt evenwel vastgesteld op een andere datum. Potpourri II bevat ook een aantal **overgangsbepalingen**.

Artikel 140-141 PPII

- De wijzigingen inzake de periodieke controle op de **voorlopige hechtenis** (artikel 128-130 en 136 PPII) treden in werking op **1 juli 2016**. Beslissingen van de raadkamer of KI tot handhaving van de hechtenis of voorlopige invrijheidsstelling, genomen voor deze datum, blijven van kracht voor de duur waarvoor ze zijn uitgesproken

Artikel 143 PPII

- De wijzigingen inzake de procedure op **verzet** (artikelen 73-75, 79, 83-84, 114 PPII) treden in werking op **1 maart 2016**. Er worden evenwel bepaald dat de nieuwe regels inzake het verzet maar van toepassing zijn **op het verstek dat een partij laat na 29 februari 2016!**
- De nieuwe regels inzake de **conclusies** in strafzaken (76,85, 93 PPII) treden ook in werking op **1 maart 2016**
- Het grievenstelsel in **hoger beroep** (88-90 en 92-94 PPII) treedt in werking op **1 maart 2016**. (voor de regels inzake het afstand van hoger beroep wordt geen specifieke inwerkingtreding voorzien).
- De afschaffing van de lijst van correctionaliseerbare misdaden (artikel 121 PPII) is van toepassing op zaken die door de KI nog niet in beraad zijn genomen inzake de regeling der rechtspleging op de datum dat de wet in werking treedt.

Daarnaast wordt de lezer er aan herinnerd dat de wetgever ook de nakende inwerkingtreding van volgende wetten heeft aangekondigd:

- Wet van 7 februari 2014 tot invoering van het elektronisch toezicht als autonome straf en de wet van 10 april 2014 tot invoering van de probatie als autonome straf: **1 mei 2016** (artikel 47 PPII)
- Wet van 5 mei 2014 betreffende de internering van personen: **1 juli 2016** (artikel 217 PPII)³⁸.

Het wetsontwerp "Potpourri III", dat recent in de Kamer werd neergelegd, voorziet een omvangrijk luik met wijzigingen aan de interneringswet. De OVB volgt dit vanzelfsprekend verder op en houdt u op de hoogte.

---

³⁸ De bepaling inzake het klinisch observatiecentrum moet daarentegen pas in werking treden op *1 januari 2020*, tenzij de Koning de datum vervroegt.

III. Beknopt overzicht van de door de OVB genomen acties

Datum	Gebeurtenis/actie OVB
29/04/15	OVB ontvangt een voorontwerp van wet van het kabinet-Justitie
01/05/15	De studiedienst vat de analyse van het voorontwerp aan en stelt een eerste standpunt op. Dit standpunt is zo veel mogelijk gebaseerd op de nota op het Justitieplan en eerdere OVB-standpunten
19/05/15	De raad van bestuur keurt de nota goed
21/05/15	De OVB-nota wordt verzonden naar de minister van Justitie
28/06/2015	OVB ontvangt een 2 ^e versie PPII van kabinet Geens. Dit is de versie die door de regering in eerste lezing is goedgekeurd. De opmerkingen van de OVB worden in beperkte mate gevolgd.
23/07/2015	De OVB zendt een nieuwe versie van haar nota naar het kabinet-Justitie. De Raad van State vraagt de nota ook op.
01/10/2015	De OVB-commissie Strafrecht buigt zich over het voorontwerp en formuleert een aantal aanvullende opmerkingen
07/10/2015	Op basis van de opmerkingen van de commissie Strafrecht, wordt een geactualiseerd "Standpunt 2.0" PPII voorgelegd aan en goedgekeurd door de raad van bestuur
8/10/2015	Het standpunt 2.0 wordt verzonden naar de regering
23/10/2015	Het wetsontwerp PPII wordt ingediend in de Kamer
16/11/2015	De studiedienst stelt een aantal amendementen op met betrekking tot de grootste pijnpunten in het wetsontwerp voor de advocatuur: de conclusietermijnen, hoger beroep en verzet en de verminderde controle op de voorlopige hechtenis
18/11/2015	Deelname OVB aan de hoorzitting in de Commissie Justitie
7/12/2015	PPII wordt in eerste lezing goedgekeurd door de Commissie Justitie. Enkele amendementen van de OVB worden overgenomen door zowel meerderheid als coalitie en aangenomen door de Commissie: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Uitstel inwerkingtredingen bepalingen VH (in kader globale hervorming VH)</i> - <i>Verlenging termijn hoger beroep</i> - <i>Verduidelijkingen conclusietermijnen</i> - <i>Overgangsmaatregel verzet + ongedaan verzet enkel als effectieve betekening</i>
22/12/2015	De OVB maakt enkele amendementen opnieuw over aan kabinet/parlement
5/1/2016	Goedkeuring wetsontwerp PPII in 2 ^e lezing door Commissie Justitie
13/01/2016	De bepaling inzake de conclusies in strafzaken wordt anders verwoord. Omdat de nieuwe formulering verstrekende gevolgen kan hebben voor de ontvankelijkheid van de conclusie (en dus de antwoordverplichting van de rechter), richt de OVB zich tot de meerderheidspartijen en Groen om dit te verhelpen.
14/01/2016	Behandeling in plenaire vergadering uitgesteld voor (spoed)advies Raad van State
21/01/2016	Advies van de Raad van State op amendementen PS
28/01/2016	Het wetsontwerp wordt goedgekeurd door de Kamer. De ultieme opmerking van de OVB m.b.t. de conclusies werd niet aanvaard...

IV. Standpunten en amendementen OVB

4.1. Documenten:

Zoals uit het bovenstaande overzicht mag blijken heeft de OVB reeds van in het begin haar opmerkingen overgemaakt en deze lopende de wetgevingsprocedure aangepast aan de hand van verder schrijdende inzichten van zowel de wetgever als de commissie strafrecht, OVB-specialisten, Raad van Bestuur, studiedienst etc.

Hieronder treft u een link naar de diverse documenten zoals deze werden overgemaakt.

- **Standpunt** OVB op het voorontwerp van wet houdende wijziging van het strafrecht en het strafprocesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie (“*potpourri II*”).
- **Amendementen**³⁹:

Datum	Titel	Aangenomen?
16/11/2015 13/01/2016	Wijziging artikel 77 wetsontwerp m.b.t. dwingende conclusietermijnen	Eerst wel, dan teruggedroefd
16/11/2015	Wijziging artikel 89 wetsontwerp m.b.t. termijn hoger beroep	Ja.
16/11/2015 22/12/2015	Wijziging artikel 95 wetsontwerp m.b.t. het bindend karakter van grieven hoger beroep	Neen.
16/11/2015	Wijziging artikel 84 wetsontwerp m.b.t. het ongedaan verzet	Deels (m.b.t. vereiste effectieve betekening)
16/11/2015 22/12/2015	Wijziging artikel 142 wetsontwerp m.b.t. de inwerkingtreding van de bepalingen inzake verzet	Ja.
22/12/2015	Wijziging artikel 89 wetsontwerp m.b.t. invulling grieven en toepassing op Openbaar Ministerie	Niet voor grieven, wel voor toepassing OM

4.2. Resultaten demarches van de OVB tijdens de wetsgenese van Potpourri II

In dit deel willen wij u een overzicht geven van een aantal topics waar de OVB meent dat er wel degelijk geluisterd werd naar haar standpunten en opmerkingen of waarbij de door de OVB ingediende amendementen werden overgenomen door de kamer fracties binnen de Kamercommissie voor de justitie die ze tot de hare nam en goedkeurde.

Als voorafgaande opmerking wijst de OVB erop dat in de beoordeling van de potpourriwet II het OVB standpunt “*Hervorming strafprocedurerecht*” zoals terug te vinden op de website van de OVB⁴⁰, door de afdeling wetgeving van de Raad van State werd gebruikt om haar advies op sommige punten gestalte te geven, zodat hier al een eerste zij het onrechtstreekse invloed werd uitgeoefend.

³⁹ Lees de OVB-amendementen na op:

<https://privaat.advocaat.be/Documenten/OVB/amendementen%20OVB%20op%20PPII.pdf>

[https://privaat.advocaat.be/Documenten/OVB/Amendementen%20OVB%20-%202e%20lezing%20PPII%20\(14122015\).pdf](https://privaat.advocaat.be/Documenten/OVB/Amendementen%20OVB%20-%202e%20lezing%20PPII%20(14122015).pdf)

⁴⁰ OVB-standpunt 23 april 2015, *Hervorming strafprocedure. Pleidooi voor ene participatief strafrechtelijk (voor)onderzoek*, te raadplegen op:

<http://www.advocaat.be/UserFiles/Positions/2015%2006%2018%20standpunt%20hervorming%20strafprocedur e%20OVB%2030042015.pdf>

- In eerste instantie voorzag het eerste voorontwerp van potpourri II een uitbreiding van de **mini-instructie** tot quasi alle onderzoekshandelingen. De OVB protesteerde hevig tegen deze immense voorafname op de aangekondigde hervorming van het strafprocesrecht. Tijdens de regeringsbesprekingen, werd deze wijziging dan teruggeschroefd naar een uitbreiding tot enkel de huiszoeking.
- Naar aanleiding van de amendementen die de OVB naar de meerderheidspartijen stuurde, werd de bepaling inzake het **ongedaan verzet** zo gewijzigd dat verzet enkel en alleen ongedaan kan worden verklaard wanneer het vaststaat dat de dagvaarding effectief aan de verdachte is betekend. Wanneer dit niet het geval is, kan nooit met zekerheid worden vastgesteld of de verdachte kennis had van de procedure.
- Om te vermijden dat partijen die voor de inwerkingtreding van de wet rechtmatig verstek laten (zonder dat hij overmacht moest aantonen), na de inwerkingtreding van de wet hier nadelen van ondervinden wanneer ze geen overmatig of wettige reden van verschoning kunnen aantonen, verzocht de OVB om een **overgangsmaatregel inzake het ongedaan verzet**. In eerste instantie bepaalde de wetgever dan dat de bepalingen inzake het verzet van toepassing zouden zijn op procedures waarin de zaak in beraad is genomen na de inwerkingtreding van de wet. Wanneer de rechtbank de zaak echter nu, voor de inwerkingtreding van de wet in beraad neemt maar haar beslissing uitstelt tot na de inwerkingtreding, kan het verzet van de verdachte alsnog ongedaan worden verklaard...De OVB verzocht de wetgever nogmaals dit aan te passen, met succes!
- Wat de **conclusietermijnen** betreft, werd initieel de suggestie van de OVB gevolgd om de rechter toe te laten laattijdige conclusies toe te laten wanneer er geen sprake is van dilatoire motieven. In tweede lezing van de Commissie Justitie werd dit evenwel teruggeschroefd. Ondanks aandringen van de OVB werd dit ook plenair niet meer aanvaard. De amendementen van de OM om de vormvoorschriften in de wet te verduidelijken en om deze bepaling ook uitdrukkelijk van toepassing te verklaren op het Openbaar Ministerie wordt daarentegen wel gevolgd.
- Het **hoger beroep in strafzaken** wordt vanaf 1 maart 2016 onderhevig aan de verplichting op voorhand de grieven tegen het vonnis mee te delen. De OVB pleitte voor een soepele invulling van deze vereiste, analoog met de Antwerpse praktijk. Hoewel dit niet uitdrukkelijk in de wettekst werd gezet, blijkt uit de parlementaire werkzaamheden dat de minister van Justitie en de wetgever toch de visie van de OVB bijtreden. Gelet op deze bijkomende voorwaarde om hoger beroep in te stellen, pleitte de OVB voor een verlenging van de termijn om hoger beroep in te stellen. Na een eerste verlenging tot 20 dagen, verlengt de finale wet deze termijn naar 30 dagen.
- Potpourri II snoeit in de controlemomenten van de raadkamer en KI op de **voorlopige hechtenis**. De OVB riep op dit niet geïsoleerd te bekijken, maar dat deze verminderde controle gepaard moet gaan met een globale hervorming van de voorlopige hechteniswet. De minister van Justitie kondigt aan deze globale hervorming van de voorlopige hechtenis in “potpourri IV” te willen verwerken. In afwachting hiervan werd de inwerkingtreding van de bepalingen inzake de controle op de voorlopige hechtenis uitgesteld tot 1 juni 2016.

4.3. Publicaties OVB:

- *Orde Express* 5 november 2015: "Wetsontwerp potpourri II (strafrecht) in de Kamer neergelegd"⁴¹
- *Orde Express* 17 december 2015: "Potpourri II goedgekeurd in de Kamercommissie: een merkbare verbetering"⁴²
- *Orde Express* 21 januari 2016: "Strafrecht-potpourri bijna een feit"⁴³
- D. CHABOT (m.m.v. OVB-studiedienst), "4 Potpourriwetten. Gedroogde bloemen voor een betere justitie", *Ad Rem* 2015, afl. 4, 28-29.

---

⁴¹ <http://www.ordeexpress.be/artikel/103/1268/wetsontwerp-potpourri-ii-strafrecht-in-kamer-neergelegd>

⁴² <http://www.ordeexpress.be/artikel/106/1312/potpourri-ii-goedgekeurd-in-de-kamercommissie-een-merkbare-verbetering>

⁴³ <http://www.ordeexpress.be/artikel/106/1312/potpourri-ii-goedgekeurd-in-de-kamercommissie-een-merkbare-verbetering>

V. Wettekst « potpourri II » , memorie van toelichting en voorbeeldformulier grieven

U kan de volledige tekst van de tweede potpourriwet raadplegen op deze link:

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/1418/54K1418017.pdf>

De memorie van toelichting bij het wetsontwerp kan u hier vinden :

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/1418/54K1418001.pdf>

Het modelformulier dat het hof van beroep aanbiedt voor het instellen van hoger beroep kan hieronder worden teruggevonden. Dit kan als voorbeeld dienen, in afwachting van het KB dat ook zulk model zal aanbieden.

<http://www.juridat.be/beroep/antwerpen/praktisch/formulieren/PROT%20grievenformulier.pdf>

VI. Concordatietabel (selectie)

In onderstaande tabel worden de wijzigingen van potpourri II weergegeven tegenover de vorige libellering van de wet. Gelet op de omvang van de wetswijzigingen, wordt er hier geopteerd voor een selectie van gewijzigde artikelen die betrekking hebben op de verjaring van de strafvordering, de conclusies in strafzaken, verzet en hoger beroep, *guilty plea* en de voorlopige hechtenis.

Een uitgebreidere versie van onze concordatietabel is terug te vinden op:

<https://privaat.advocaat.be/Documenten/OVB/Bijlage%20wetgevingsdossier%20potpourri%20II%20-%20concordatietabel.pdf>

BASISTEKST	BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORONTWERP VAN WET
VOORAFGAANDE TITEL BIJ HET WETBOEK VAN STRAFVORDERING	
Artikel 21	
<p>Behoudens wat de misdrijven betreft omschreven in de artikelen 136<i>bis</i>, 136<i>ter</i> en 136<i>quater</i> van het Strafwetboek, verjaart de strafvordering door verloop van tien jaren, vijf jaren of zes maanden, te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd, naar gelang dit misdrijf een misdaad, een wanbedrijf of een overtreding is.</p> <p>Nochtans is de termijn vijftien jaar ingeval dit misdrijf een misdaad is die niet in een wanbedrijf kan worden omgezet met toepassing van artikel 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden. Inzake de misdrijven bedoeld in de artikelen 372 tot 377, 377<i>quater</i>, 379, 380, 409 en 433<i>quinqües</i>, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek, is de termijn vijftien jaar ingeval dit misdrijf is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar.</p> <p>Nochtans is de termijn tien jaar ingeval dit misdrijf een misdaad is die strafbaar is met meer dan twintig jaar opsluiting en in een wanbedrijf wordt omgezet met toepassing van artikel 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden.</p>	<p>Behoudens wat de misdrijven betreft omschreven in de artikelen 136<i>bis</i>, 136<i>ter</i> en 136<i>quater</i> van het Strafwetboek, en behoudens de overige uitzonderingen bedoeld in de wet, verjaart de strafvordering, te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd:</p> <p>1° door verloop van twintig jaren voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een misdaad die strafbaar is met levenslange opsluiting, of - een van de misdaden omschreven in de artikelen 102, tweede lid, 122, derde punt, 138, §1, eerste lid, 9°, 376, eerste lid, 393 of 417<i>ter</i>, derde lid, van het Strafwetboek, 30, § 2, van de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 November 1919, betreffende de regeling der Luchtvaart, 34, 35, 68, derde lid, 69, tweede en derde lid, van de wet van 5 juni 1928 houdende herziening van het Tucht- en Strafwetboek voor de koopvaardij en de zeevisscherij of 4, § 3, derde lid, van de wet van 30 december 2009 betreffende de strijd tegen piraterij op zee, ingeval het is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar; <p>2° door verloop van vijftien jaren voor:</p>

<p>Anderzijds is de termijn een jaar ingeval een wanbedrijf wordt omgezet in een overtreding.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - een van de misdaden bedoeld in 1°, tweede streepje, ingeval het niet is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar, of - een van de misdrijven omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377<i>quater</i>, 379, 380, 409 en 433<i>quinquies</i>, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek, ingeval het is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar; <p>3° door verloop van tien jaren voor een andere misdaad;</p> <p>4° door verloop van vijf jaren voor een ander wanbedrijf;</p> <p>5° door verloop van een jaar voor een wanbedrijf dat in een overtreding wordt omgezet;</p> <p>6° door verloop van zes maanden voor een andere overtreding.</p> <p>Nochtans blijven de verjaringstermijnen van de strafvordering die worden bepaald in het eerste lid, 1° en 2°, alsook voor de misdaden die strafbaar zijn met opsluiting van meer dan twintig jaar, ongewijzigd indien de straf wordt verminderd of gewijzigd wegens verzachtende omstandigheden.</p>
<p>Artikel 21bis</p>	
<p>In de gevallen bedoeld in de artikelen 372 tot 377, 377<i>quater</i>, 379, 380, 409 en 433<i>quinquies</i>, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek, begint de verjaringstermijn van de strafvordering pas te lopen vanaf de dag waarop het slachtoffer de leeftijd van achttien jaar bereikt.</p> <p>In geval van correctionalisering van een misdaad bedoeld in het eerste lid, blijft de verjaringstermijn van de strafvordering, die welke is bepaald in artikel 21, derde lid.</p>	<p>In de gevallen bedoeld in artikel 21, eerste lid, 2°, tweede streepje, begint de verjaringstermijn van de strafvordering pas te lopen vanaf de dag waarop het slachtoffer de leeftijd van achttien jaar bereikt.</p> <p>De verjaringstermijn voor de misdrijven bedoeld in artikel 21, eerste lid, 2°, tweede streepje die de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet zijn, begint pas te lopen vanaf de dag waarop het jongste slachtoffer de leeftijd van achttien jaar bereikt, behalve indien de termijn tussen twee van die opeenvolgende misdrijven de verjaringstermijn overschrijdt.</p>

Artikel 24

De verjaring van de strafvordering is geschorst wanneer de wet dit bepaalt of wanneer er een wettelijk beletsel bestaat dat de instelling of de uitoefening van de strafvordering verhindert.

Gedurende de behandeling van een door de verdachte, de burgerlijke partij of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij voor het vonnisgerecht opgeworpen exceptie van onbevoegdheid, onontvankelijkheid of nietigheid is de strafvordering geschorst. Indien het vonnisgerecht de exceptie gegrond verklaart of indien de beslissing over de exceptie bij de zaak zelf wordt gevoegd, is de verjaring niet geschorst.

De verjaring van de strafvordering is geschorst telkens als, in het kader van de regeling van de rechtspleging, door de onderzoeksrechter of door de kamer van inbeschuldigingstelling wordt beslist dat bijkomende onderzoekshandelingen moeten worden verricht. Hetzelfde geldt telkens als de raadkamer in het kader van de regeling van de rechtspleging, ingevolge een overeenkomstig de artikelen 61quinquies en 127, § 3, van het Wetboek van strafvordering ingediend verzoek, de rechtspleging niet kan regelen. De schorsing gaat in op de dag van de eerste zitting voor de raadkamer die vastgesteld werd met het oog op de regeling van de rechtspleging, zowel wanneer het verzoek geweigerd dan wel ingewilligd werd, en eindigt de dag voor de eerste zitting waarop de regeling van de rechtspleging door het onderzoeksgerecht wordt hervat, zonder dat elke schorsing evenwel langer dan een jaar mag duren.

De verjaring van de strafvordering is geschorst telkens als de behandeling van de zaak door het vonnisgerecht wordt uitgesteld met het oog op het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen. In dat geval is de verjaring geschorst vanaf de dag waarop het vonnisgerecht beslist om de zaak

De verjaring van de strafvordering is geschorst wanneer de wet dit bepaalt of wanneer er een wettelijk beletsel bestaat dat de instelling of de uitoefening van de strafvordering verhindert.

Gedurende de behandeling van een door de verdachte, de burgerlijke partij of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij voor het vonnisgerecht opgeworpen exceptie van onbevoegdheid, onontvankelijkheid of nietigheid is de strafvordering geschorst. Indien het vonnisgerecht de exceptie gegrond verklaart of indien de beslissing over de exceptie bij de zaak zelf wordt gevoegd, is de verjaring niet geschorst.

De verjaring van de strafvordering is geschorst telkens als, in het kader van de regeling van de rechtspleging, door de onderzoeksrechter of door de kamer van inbeschuldigingstelling wordt beslist dat bijkomende onderzoekshandelingen moeten worden verricht. Hetzelfde geldt telkens als de raadkamer in het kader van de regeling van de rechtspleging, ingevolge een overeenkomstig de artikelen 61quinquies en 127, § 3, van het Wetboek van strafvordering ingediend verzoek, de rechtspleging niet kan regelen. De schorsing gaat in op de dag van de eerste zitting voor de raadkamer die vastgesteld werd met het oog op de regeling van de rechtspleging, zowel wanneer het verzoek geweigerd dan wel ingewilligd werd, en eindigt de dag voor de eerste zitting waarop de regeling van de rechtspleging door het onderzoeksgerecht wordt hervat, zonder dat elke schorsing evenwel langer dan een jaar mag duren.

De verjaring van de strafvordering is geschorst telkens als de behandeling van de zaak door het vonnisgerecht wordt uitgesteld met het oog op het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen. In dat geval is de verjaring geschorst vanaf de dag waarop het vonnisgerecht beslist om de zaak uit te stellen tot op de dag voor de eerste terechtzitting waarop de

<p>uit te stellen tot op de dag voor de eerste terechtzitting waarop de behandeling van de zaak door het vonnisgerecht wordt hervat, zonder dat elke schorsing van de verjaring evenwel langer dan een jaar mag duren.</p>	<p>behandeling van de zaak door het vonnisgerecht wordt hervat, zonder dat elke schorsing van de verjaring evenwel langer dan een jaar mag duren.</p> <p>De verjaring van de strafvordering is geschorst wanneer een beklaagde verzet aantekent dat onontvankelijk of ongedaan wordt verklaard gedurende de behandeling ervan. De schorsing geldt vanaf de akte van verzet tot de beslissing die vaststelt dat het verzet onontvankelijk of ongedaan is.</p>
--	---

<p>WETBOEK VAN STRAFVORDERING</p>	
<p>MINI-INSTRUCTIE</p> <p>Artikel 28septies</p>	
<p>De procureur des Konings kan de onderzoeksrechter vorderen een onderzoekshandeling te verrichten waarvoor alleen de onderzoeksrechter bevoegd is, met uitzondering van het bevel tot aanhouding bedoeld in artikel 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, de volledig anonieme getuigenis zoals bedoeld in artikel 86bis, de bewakingsmaatregel bedoeld in artikel 90ter, de onderzoekshandelingen als bedoeld in de artikelen 56bis, tweede lid, en 89ter en de huiszoeking, zonder dat een gerechtelijk onderzoek wordt ingesteld. Na de uitvoering van de door de onderzoeksrechter verrichte onderzoekshandeling beslist deze of hij het dossier terugzendt aan de procureur des Konings die instaat voor de voortzetting van het opsporingsonderzoek, dan wel of hij het gehele onderzoek zelf voortzet, in welk geval er verder wordt gehandeld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk VI van dit Boek. Tegen deze beslissing staat geen rechtsmiddel open.</p>	<p>De procureur des Konings kan de onderzoeksrechter vorderen een onderzoekshandeling te verrichten waarvoor alleen de onderzoeksrechter bevoegd is, met uitzondering van het bevel tot aanhouding bedoeld in artikel 16 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, de volledig anonieme getuigenis zoals bedoeld in artikel 86bis, de bewakingsmaatregel bedoeld in artikel 90ter, en de onderzoekshandelingen als bedoeld in de artikelen 56bis, tweede lid, en 89ter, zonder dat een gerechtelijk onderzoek wordt ingesteld. Na de uitvoering van de door de onderzoeksrechter verrichte onderzoekshandeling beslist deze of hij het dossier terugzendt aan de procureur des Konings die instaat voor de voortzetting van het opsporingsonderzoek, dan wel of hij het gehele onderzoek zelf voortzet, in welk geval er verder wordt gehandeld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk VI van dit Boek. Tegen deze beslissing staat geen rechtsmiddel open.</p> <p>In geval van een nieuwe vordering op grond van het eerste lid in hetzelfde dossier, wordt de zaak aanhangig gemaakt bij dezelfde onderzoeksrechter indien die nog in functie is.</p>
<p>CONCLUSIES IN STRAFZAKEN</p>	

Artikel 152

§ 1. De beklaagde, de burgerrechtelijk aansprakelijke partij en de burgerlijke partij verschijnen persoonlijk of in de persoon van een advocaat.

§ 2. De rechtbank kan in elke stand van het geding de persoonlijke verschijning bevelen, zonder dat tegen haar beslissing enig rechtsmiddel kan worden ingesteld. Het vonnis dat deze verschijning beveelt, wordt ten verzoeken van het openbaar ministerie aan de betrokken partij betekend, met dagvaarding om te verschijnen op de door de rechtbank vastgestelde datum.

Indien de beklaagde noch persoonlijk, noch in de persoon van een advocaat verschijnt, nadat hij op de inleidingszitting overeenkomstig § 1 is verschenen, wordt het vonnis dat gewezen wordt geacht op tegenspraak te zijn en ten verzoeken van het openbaar ministerie aan de beklaagde betekend. Ten aanzien van de beklaagde kan een bevel tot medebrenging worden uitgevaardigd.

§ 1. De partijen die wensen te concluderen en nog geen conclusies hebben neergelegd vragen op de inleidingszitting om conclusietermijnen te bepalen.

De rechter legt in dat geval deze termijnen vast waarop de conclusies ter griffie moeten worden neergelegd en aan de andere partijen moeten worden toegezonden en bepaalt de rechtsdag, na de partijen te hebben gehoord. De beschikking wordt vermeld in het proces-verbaal van de zitting. De conclusies worden opgesteld overeenkomstig de artikelen 743 en 744 van het Gerechtelijk Wetboek.

De conclusies die niet voor het verstrijken van de vastgestelde termijnen zijn neergelegd en meegedeeld aan het openbaar ministerie, indien deze betrekking hebben op de strafvordering, en in voorkomend geval, aan alle andere betrokken partijen, worden ambtshalve uit de debatten geweerd.

§ 2. Tenzij de rechter vaststelt dat de laattijdige neerlegging of mededeling louter dilatoire doeleinden nastreeft of de rechten van andere partijen of het verloop van de rechtspleging schendt, kunnen conclusies worden neergelegd na het verstrijken van de overeenkomstig paragraaf 1 vastgelegde termijnen:

- mits akkoord van de betrokken partijen, of;
- bij ontdekking van een nieuw en ter zake dienend stuk of feit dat nieuwe conclusies rechtvaardigt.

De rechter kan ten gevolge hiervan nieuwe conclusietermijnen vastleggen en een nieuwe rechtsdag bepalen. In dat geval is paragraaf 1 van toepassing.

§ 3. Tegen de beschikkingen van de rechter die beoogd zijn in de paragrafen 1 en 2 staat geen rechtsmiddel open.

§ 4. De beschikkingen van paragrafen 1 en 2

VERSTEK EN VERZET

Artikel 187

Hij die bij verstek is veroordeeld, kan tegen het vonnis in verzet komen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop het is betekend.

Is de betekening van het vonnis niet aan de beklagde in persoon gedaan, dan kan deze, wat de veroordelingen tot straf betreft, in verzet komen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop hij van de betekening kennis heeft gekregen. Indien hij hiervan kennis heeft gekregen door de betekening van een Europees aanhoudingsbevel of een uitleveringsverzoek of indien de lopende termijn van vijftien dagen nog niet verstreken was op het ogenblik van zijn aanhouding in het buitenland, kan hij in verzet komen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop hij werd overgeleverd of in het buitenland terug in vrijheid werd gesteld. Indien het niet blijkt dat hij kennis heeft gekregen van de betekening, kan de beklagde in verzet komen totdat de termijnen van verjaring van de straf verstreken zijn. Wat de burgerrechtelijke veroordelingen betreft, kan hij in verzet komen tot de tenuitvoerlegging van het vonnis.

De burgerlijke partij en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij kunnen alleen in verzet komen overeenkomstig de bepaling van het eerste lid.

Het verzet wordt betekend aan het openbaar ministerie, aan de andere vervolgende partij of aan de andere partijen in de zaak.

Indien het verzet niet is betekend binnen een termijn van vijftien dagen na de

§ 1. De bij verstek veroordeelde kan tegen het vonnis in verzet komen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop het is betekend.

Is de betekening van het vonnis niet aan hem in persoon gedaan, dan kan hij die bij verstek veroordeeld is, wat de veroordelingen tot straf betreft, in verzet komen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop hij van de betekening kennis heeft gekregen.

Indien hij hiervan kennis heeft gekregen door de betekening van een Europees aanhoudingsbevel of een uitleveringsverzoek of indien de lopende termijn van vijftien dagen nog niet verstreken was op het ogenblik van zijn aanhouding in het buitenland, kan hij in verzet komen binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop hij werd overgeleverd of in het buitenland terug in vrijheid werd gesteld.

Indien het niet blijkt dat hij kennis heeft gekregen van de betekening, kan hij die bij verstek veroordeeld is in verzet komen totdat de termijnen van verjaring van de straf verstreken zijn. Wat de burgerrechtelijke veroordelingen betreft, kan hij in verzet komen tot de tenuitvoerlegging van het vonnis.

De burgerlijke partij en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij kunnen alleen in verzet komen overeenkomstig de bepaling van het eerste lid.

§ 2. Het verzet wordt betekend aan het openbaar ministerie, aan de andere vervolgende partij of aan de andere partijen in de zaak.

Indien het verzet niet is betekend binnen een

betekening van het vonnis, kunnen de veroordelingen ten uitvoer gelegd worden; ingeval hoger beroep is ingesteld door de vervolgende partijen of door een van hen, kan de behandeling in hoger beroep voortgang vinden.

Ten gevolge van het verzet wordt de veroordeling voor niet bestaande gehouden; de door het verzet veroorzaakte kosten en uitgaven, met inbegrip van de kosten van uitgifte en van de betekening van het vonnis, blijven evenwel ten laste van de eiser in verzet, indien het verstek aan hem te wijten is.

termijn van vijftien dagen na de betekening van het vonnis, kunnen de veroordelingen ten uitvoer gelegd worden; ingeval hoger beroep is ingesteld door de vervolgende partijen of door een van hen, kan de behandeling in hoger beroep voortgang vinden.

§ 3. Het verzet brengt van rechtswege dagvaarding mee tegen de eerstkomende terechtzitting na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen, of van drie dagen indien de eiser in verzet zich in hechtenis bevindt.

§ 4. Ten gevolge van het verzet wordt de veroordeling voor niet bestaande gehouden, behoudens in de gevallen bedoeld in §§ 5, 6 en 7.

§ 5. Het verzet wordt inzonderheid onontvankelijk verklaard:

1° behoudens overmacht, indien het niet overeenkomstig de wettelijke vormen en termijnen is betekend;

2° indien het bestreden vonnis niet bij verstek is geweest;

3° indien de eiser in verzet vooraf een ontvankelijk hoger beroep heeft ingesteld tegen dezelfde beslissing.

§ 6. Het verzet wordt als ongedaan beschouwd:

1° indien de eiser in verzet, wanneer hij persoonlijk of in de persoon van een advocaat verschijnt en vaststaat dat hij kennis heeft gehad van de dagvaarding in de procedure waarin hij verstek heeft laten gaan, geen gewag maakt van overmacht of van een wettige reden ter verschoning ter rechtvaardiging van zijn verstek bij de bestreden rechtspleging, waarbij het erkennen van de aangevoerde overmacht of reden overgelaten wordt aan het soevereine oordeel van de rechter;

2° indien de eiser in verzet nogmaals verstek laat gaan bij zijn verzet, en dat in alle gevallen, ongeacht de redenen voor de opeenvolgende

	<p>verstekken en zelfs indien het verzet reeds ontvankelijk werd verklaard.</p> <p>§ 7. De partij die verzet heeft gedaan kan ervan afstand doen of dat beperken volgens de nadere regelen inzake afstand of beperking in hoger beroep, verduidelijkt in artikel 206.</p> <p>§ 8. De partij in verzet die zich een tweede keer laat vonnissen bij verstek, mag geen nieuw verzet meer aantekenen.</p> <p>§ 9. Tegen de beslissing die op verzet is gewezen staat hoger beroep open of, indien zij gewezen is in hoger beroep, cassatieberoep.</p> <p>Hoger beroep tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt, houdt in dat de grond van de zaak aanhangig wordt gemaakt bij de rechter in hoger beroep, ook al is er geen hoger beroep ingesteld tegen het bij verstek gewezen vonnis.</p> <p>§ 10. De door het verzet veroorzaakte kosten en uitgaven, met inbegrip van de kosten van uitgifte en van de betekening van het vonnis, blijven evenwel ten laste van de eiser in verzet, indien het verstek aan hem te wijten is.</p>
<p>HOGER BEROEP</p>	
<p>Artikel 203</p>	
<p>§ 1. Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk vijftien dagen na de dag van die uitspraak en indien het vonnis bij verstek is gewezen, uiterlijk vijftien dagen na de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats.</p>	<p>§ 1. Behoudens de uitzondering van artikel 205 hierna, vervalt het recht van hoger beroep, indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van die uitspraak en indien het vonnis bij verstek is gewezen, uiterlijk twintig dagen na de dag van de betekening ervan aan de veroordeelde partij of aan haar woonplaats.</p> <p>Het openbaar ministerie beschikt over een bijkomende termijn van tien dagen om hoger beroep in te stellen, nadat de beklagde of de burgerrechtelijk aansprakelijke partij hoger beroep heeft ingesteld.</p>

<p>§ 2. Is het hoger beroep tegen de burgerlijke partij gericht, dan beschikt deze over een bijkomende termijn van vijf dagen om hoger beroep in te stellen tegen de beklaagden en de burgerrechtelijk aansprakelijke personen die zij in de zaak wil doen blijven, onverminderd haar recht incidenteel beroep in te stellen overeenkomstig § 4.</p> <p>§ 3. Gedurende die termijnen en gedurende de rechtspleging in hoger beroep wordt de tenuitvoerlegging van het vonnis geschorst. De vonnissen over de strafvordering, buiten die van veroordeling, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging, alsook de vonnissen over de burgerlijke rechtsvordering kunnen echter bij een speciaal gemotiveerde beslissing uitvoerbaar verklaard worden bij voorraad niettegenstaande hoger beroep.</p> <p>§ 4. In alle gevallen waarin de burgerlijke rechtsvordering gebracht wordt voor de rechter in hoger beroep, kan de gedaagde bij een op de terechtzitting genomen conclusie incidenteel beroep instellen zolang de debatten in hoger beroep niet gesloten zijn.</p>	<p>§ 2. Is het hoger beroep tegen de burgerlijke partij gericht, dan beschikt deze over een bijkomende termijn van tien dagen om hoger beroep in te stellen tegen de beklaagden en de burgerrechtelijk aansprakelijke personen die zij in de zaak wil doen blijven, onverminderd haar recht incidenteel beroep in te stellen overeenkomstig § 4.</p> <p>§ 3. Gedurende die termijnen en gedurende de rechtspleging in hoger beroep wordt de tenuitvoerlegging van het vonnis geschorst. De vonnissen over de strafvordering, buiten die van veroordeling, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging, alsook de vonnissen over de burgerlijke rechtsvordering kunnen echter bij een speciaal gemotiveerde beslissing uitvoerbaar verklaard worden bij voorraad niettegenstaande hoger beroep.</p> <p>§ 4. In alle gevallen waarin de burgerlijke rechtsvordering gebracht wordt voor de rechter in hoger beroep, kan de gedaagde bij een op de terechtzitting genomen conclusie incidenteel beroep instellen zolang de debatten in hoger beroep niet gesloten zijn.</p>
<p>Artikel 204</p>	
<p>Het verzoekschrift dat de middelen van beroep inhoudt, kan binnen dezelfde termijn op dezelfde griffie ingediend worden; het wordt ondertekend door de eiser in beroep of door een pleitbezorger, of door een ander bijzonder gemachtigde.</p> <p>In dit laatste geval wordt de volmacht bij het verzoekschrift gevoegd.</p> <p>Dit verzoekschrift kan ook rechtstreeks worden ingediend op de griffie van de rechtbank waarvoor het hoger beroep wordt gebracht.</p>	<p>Op straffe van verval van het hoger beroep bepaalt het verzoekschrift nauwkeurig de grieven die tegen het vonnis worden ingebracht, met inbegrip van de procedurele grieven, en wordt het verzoekschrift binnen dezelfde termijn en op dezelfde griffie ingediend als de in artikel 203 bedoelde verklaring. Het verzoekschrift wordt ondertekend door de eiser in beroep of zijn advocaat, of door een ander bijzonder gevolmachtigde. In dit laatste geval wordt de volmacht bij het verzoekschrift gevoegd.</p> <p>Dit verzoekschrift kan ook rechtstreeks worden ingediend op de griffie van de rechtbank of het hof waarvoor het hoger beroep wordt gebracht.</p>

		Daartoe kan een formulier, waarvan het model wordt bepaald door de Koning, worden gebruikt. Deze bepaling geldt ook voor het openbaar ministerie.
Artikel 205		
Het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die van het beroep kennis moet nemen, moet, op straffe van verval, binnen vijftwintig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis, zijn beroep betekenen, hetzij aan de beklaagde, hetzij aan de voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke partij. Het exploit bevat dagvaarding binnen zestig dagen te rekenen van hetzelfde tijdstip of binnen vijfenveertig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis in het kader van de procedure van onmiddellijke verschijning bedoeld in artikel 216quinquies.		Het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die van het beroep kennis moet nemen, moet, op straffe van verval, binnen veertig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis, zijn beroep betekenen, hetzij aan de beklaagde, hetzij aan de voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke partij. Het exploit bevat dagvaarding. In het kader van de procedure van onmiddellijke verschijning bedoeld in artikel 216quinquies gebeurt deze dagvaarding binnen zestig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis.
Artikel 206		
(...)		<p>De partijen in het geding kunnen afstand doen van het ingesteld hoger beroep of het ingesteld hoger beroep beperken, met een verklaring, ingediend op de griffie van de rechtbank of het hof die van het hoger beroep kennis moet nemen.</p> <p>De verklaring kan in voorkomend geval ook worden gedaan op de griffie van de gevangenis of van het gemeenschapscentrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.</p> <p>Van de verklaring wordt proces-verbaal opgemaakt in het daartoe bestemd register.</p> <p>Bij de in het tweede lid voorziene gevallen geven de bestuurders van de inrichtingen van die verklaring onmiddellijk bericht aan het openbaar ministerie bij de rechtbank of het hof die van het hoger beroep kennis moet nemen en stelt hem, binnen vierentwintig uren, een uitgifte van het proces-verbaal in handen. Bericht en uitgifte worden bij het dossier gevoegd.</p>

	<p>Van de afstand of beperking door het openbaar ministerie gedaan, worden de beklaagde, en in voorkomend geval de burgerlijke partij, of hun advocaten, binnen de vierentwintig uren op de hoogte gesteld.</p> <p>De partijen in het geding kunnen ook op de zitting afstand doen van het ingesteld hoger beroep of het ingesteld hoger beroep beperken.</p> <p>De afstand of beperking van het ingesteld hoger beroep kan worden ingetrokken totdat er akte van is verleend door het hof of de rechtbank die van het hoger beroep kennis moet nemen.</p> <p>Ingeval van hoger beroep met betrekking tot de burgerlijke rechtsvordering, kan de partij tegen wie het hoger beroep gericht is, evenwel beslissen de afstand niet te aanvaarden indien incidenteel beroep is ingesteld.</p>
Artikel 208	
<p>Tegen de arresten, in hoger beroep bij verstek gewezen, kan in verzet worden gekomen in dezelfde vorm en binnen dezelfde termijnen als tegen de verstekvonnissen van de correctionele rechtbanken.</p> <p>Het verzet brengt van rechtswege dagvaarding mee tegen de eerstkomende terechtzitting na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen, of van drie dagen indien de eiser in verzet zich in hechtenis bevindt.</p> <p>Het wordt als ongedaan beschouwd indien de eiser in verzet of zijn advocaat niet verschijnt, en het arrest, op het verzet gewezen, kan door de partij die verzet heeft gedaan, alleen worden bestreden voor het Hof van Cassatie.</p>	<p>Tegen de arresten, in hoger beroep bij verstek gewezen, kan in verzet worden gekomen in dezelfde vormen, onder dezelfde voorwaarden, volgens dezelfde modaliteiten en binnen dezelfde termijnen als tegen de verstekvonnissen van de correctionele rechtbanken.</p> <p>De bepalingen van de artikelen 185 tot 187 gelden ook voor het hof van beroep.</p>
Artikel 209bis	
<p>In de gevallen bedoeld in artikel 216quinquies, wordt het hoger beroep ingesteld binnen de termijn en in de vorm bepaald in de artikelen 203 en 205.</p>	<p>In de gevallen bedoeld in artikel 216quinquies, wordt het hoger beroep ingesteld binnen de termijn en in de vorm bepaald in de artikelen 203 en 205.</p>

<p>Onverminderd artikel 205, wordt de zaak vastgesteld binnen vijftien dagen na het verstrijken van de termijn gesteld voor de beklaagde in artikel 203, § 1.</p> <p>De termijn van dagvaarding voor het Hof bedraagt twee dagen.</p> <p>Het Hof kan de zaak eenmaal of meermaals uitstellen op voorwaarde dat het deze uiterlijk vijftien dagen na de inleidingszitting in beraad neemt.</p> <p>Het Hof doet uitspraak binnen vijf dagen nadat de zaak in beraad is genomen.</p> <p>Wanneer het Hof van oordeel is dat de complexiteit van de zaak aanvullend onderzoek vereist, kan het Hof het dossier bij een met redenen omklede beslissing toezenden aan de procureur-generaal.</p>	<p>Onverminderd artikel 205, wordt de zaak vastgesteld binnen vijftien dagen na het verstrijken van de termijn gesteld voor de beklaagde in artikel 203, § 1.</p> <p>De termijn van dagvaarding voor het Hof bedraagt twee dagen.</p> <p>Het Hof kan de zaak eenmaal of meermaals uitstellen op voorwaarde dat het deze uiterlijk vijftien dagen na de inleidingszitting in beraad neemt.</p> <p>Het Hof doet uitspraak binnen vijf dagen nadat de zaak in beraad is genomen.</p> <p>Wanneer het Hof van oordeel is dat de complexiteit van de zaak aanvullend onderzoek vereist, kan het Hof het dossier bij een met redenen omklede beslissing toezenden aan de procureur-generaal.</p> <p>De bepalingen van artikel 152 gelden ook voor de hoven van beroep.</p>
<p>Artikel 210</p>	
<p>Voordat de rechters hun gevoelens uiten, worden de beklaagde, onverschillig of hij vrijgesproken dan wel veroordeeld is, de voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke personen, de burgerlijke partij, of hun advocaat en de procureur-generaal gehoord over de nauwkeurig bepaalde grieven die tegen het vonnis worden ingebracht, en zulks in de door de rechter te bepalen volgorde. De beklaagde of zijn advocaat heeft, indien hij het vraagt, altijd het laatste woord.</p>	<p>Voordat de rechters hun gevoelens uiten, worden de beklaagde, onverschillig of hij vrijgesproken dan wel veroordeeld is, de voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke personen, de burgerlijke partij, of hun advocaat en de procureur-generaal gehoord over de nauwkeurig bepaalde grieven die tegen het vonnis worden ingebracht, en zulks in de door de rechter te bepalen volgorde. De beklaagde of zijn advocaat heeft, indien hij het vraagt, altijd het laatste woord.</p> <p>Behoudens de grieven opgeworpen zoals bepaald in artikel 204, kan de beroepsrechter slechts de grieven van openbare orde ambsthalf opwerpen die betrekking hebben op de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen dan wel op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zijn bevoegdheid; - de verjaring van de feiten die bij hem aanhangig zijn gemaakt; - het gegeven dat de feiten die bij hem wat betreft de schuldvraag aanhangig zijn gemaakt, geen misdrijf zijn of de noodzaak

	<p>om deze feiten te herkwalficeren of een niet te herstellen nietigheid die het onderzoek naar deze feiten aantasten.</p> <p>De partijen worden verzocht om zich uit te spreken over de ambtshalve opgeworpen middelen.</p>
<p>ARTIKEL 216: VOORAFGAANDE ERKENNING VAN SCHULD</p>	
<p><u>Nieuw</u></p>	<p>§ 1. Voor feiten die niet van die aard schijnen te zijn dat ze gestraft moeten worden met een hoofdstraf van meer dan vijf jaar correctionele gevangenisstraf, kan de procureur des Konings, indien de verdachte of de beklagde de schuld van de hem tenlastegelegde feiten erkent, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de verdachte of de beklagde of zijn advocaat, de toepassing voorstellen van de in dit artikel omschreven procedure van voorafgaande erkenning van schuld.</p> <p>In dat geval kan hij, in de voorwaarden voorzien in de wet, lagere straffen voorstellen dan hij meende te moeten vorderen, of een straf met geheel of gedeeltelijk uitstel of probatie-uitstel, of een gewone opschorting of een probatie-opshorting.</p> <p>Deze procedure is niet toepasselijk voor de feiten:</p> <p>1° die strafbaar zouden zijn met een maximumstraf van meer dan twintig jaar opsluiting als ze niet in wanbedrijven werden omgezet;</p> <p>2° die bedoeld zijn in de artikelen 375 tot 377 van het Strafwetboek;</p> <p>3° die bedoeld zijn in de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek, indien deze zijn gepleegd op of met behulp van minderjarigen;</p> <p>4° die bedoeld zijn in de artikelen 393 tot 397 van het Strafwetboek.</p> <p>§ 2. Wanneer de onderzoeksrechter met een onderzoek is gelast, kan de procureur des Konings slechts de toepassing van de in huidig</p>

artikel omschreven procedure voorstellen na de beschikking of het arrest van verwijzing naar de feitenrechter. Hij kan dit ook voorstellen wanneer de zaak reeds bij de feitenrechter aanhangig is gemaakt, voor zover er nog geen eindvonnis of arrest is gewezen op strafgebied.

§ 3. De verklaringen waarmee de verdachte of beklaagde de schuld aan de hem tenlastegelegde feiten erkent, moeten worden afgelegd in het bijzijn van een advocaat naar keuze of een hem toegewezen advocaat.

Indien de verdachte of de beklaagde over onvoldoende inkomsten beschikt, zijn de artikelen 508/13 tot 508/18 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de toekenning van de gedeeltelijke of volledige kosteloosheid van de juridische tweedelijnsbijstand onverminderd van toepassing.

De advocaat neemt kennis van het dossier en de aan de verdachte of beklaagde tenlastegelegde feiten en licht hem in over zijn rechten, de gevolgen van het erkennen van de schuld in de voorliggende procedure en het verdere verloop ervan. De verdachte of de beklaagde kan ten allen tijde een vertrouwelijk overleg hebben met zijn advocaat buiten de aanwezigheid van de procureur des Konings.

Na het aanhoren van de door de procureur des Konings voorgestelde straffen, kan de verdachte of beklaagde een bedenktijd vragen van maximaal tien dagen alvorens aan de procureur des Konings mee te delen of hij al dan niet de schuld aan de tenlastegelegde feiten erkent en de weerhouden wettelijke kwalificaties en de voorgestelde straffen aanvaardt.

In voorkomend geval, worden de verklaringen waarmee de verdachte of beklaagde de schuld aan de hem tenlastegelegde feiten erkent en de straffen die de procureur des Konings voorstelt aanvaardt, vastgelegd in een overeenkomst waarin de feiten en hun kwalificatie precies worden omschreven en dat zowel door de verdachte of beklaagde en zijn advocaat, als door de procureur des Konings wordt ondertekend.

Deze overeenkomst bepaalt met name de kosten die dienen te worden gedekt en de goederen of vermogensvoordelen die moeten worden afgegeven en verbeurdverklaard.

Als de zaak nog niet is vastgesteld voor een rechter ten gronde bepaalt de overeenkomst de plaats, dag en uur van de zitting van de rechtbank waarop de verdachte of beklaagde dient te verschijnen, binnen een termijn die niet korter mag zijn dan tien dagen en niet langer dan twee maanden. Aan de verdachte of beklaagde wordt onmiddellijk een kopie van de overeenkomst overhandigd. Deze kennisgeving geldt als dagvaarding. Wanneer de zaak evenwel al is vastgesteld voor de rechter ten gronde, wordt de overeenkomst op die zitting ter bekrachtiging voorgelegd.

Zolang er geen ondertekende overeenkomst is, kunnen de stukken opgesteld in het kader van de paragrafen 1 en 2 en van deze paragraaf niet aan het dossier worden gevoegd, noch ingezien.

In voorkomend geval bezorgt de procureur des Konings de gekende slachtoffers een kopie van de ondertekende overeenkomst. Het slachtoffer en zijn advocaat krijgen inzage in het strafdossier.

§ 4. De rechtbank hoort de beklaagde en zijn advocaat over de afgesloten overeenkomst en de erkende feiten.

In voorkomend geval, hoort de rechtbank ook het slachtoffer en zijn advocaat over de feiten en de vergoeding van de schade. Het slachtoffer kan zich op de zitting van de rechtbank, die de afgesloten overeenkomst dient te bekrachtigen, burgerlijke partij stellen en vergoeding van zijn schade vragen. De gedaagden worden gehoord met betrekking tot de burgerlijke rechtsvordering.

De rechtbank verifieert of voldaan is aan alle voorwaarden van §§1 tot 3, of de overeenkomst op een vrije en weloverwogen manier is gesloten en met de werkelijkheid van de feiten en met hun correcte juridische kwalificatie

overeenstemt en of de door de procureur des Konings voorgestelde straffen proportioneel zijn aan de ernst van de feiten, de persoonlijkheid van de beklaagde en de bereidheid tot vergoeding van de eventuele schade.

Indien ze oordeelt dat dit het geval is, bekrachtigt ze de afgesloten overeenkomst en spreekt ze de voorgestelde straffen uit bij erkenning van schuld door de beklaagde . Op strafgebied staat geen rechtsmiddel open.

Zoniet wijst ze het verzoek tot bekrachtiging van de afgesloten overeenkomst bij een met redenen omklede beslissing af. In dit geval wordt het dossier terug ter beschikking gesteld van de procureur des Konings en wordt de zaak toegewezen aan een anders samengestelde kamer.

De door de beklaagde en de procureur des Konings ondertekende overeenkomst en de documenten die werden opgemaakt en mededelingen die werden gedaan tijdens het overleg in het kader van de procedure alsook alle andere gerelateerde procedurestukken, worden dan uit het dossier verwijderd en neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg.

Zolang de overeenkomst niet is bekrachtigd bij vonnis of arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan kunnen de hierboven bedoelde stukken niet ten laste van de verdachte of beklaagde worden aangewend in een andere strafrechtelijke, burgerrechtelijke, administratieve, arbitrale of andere procedure en zijn ze niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis.

§ 5. De rechtbank doet uitspraak over het verzoek tot bekrachtiging, hetzij tijdens de zitting, hetzij binnen een maand na de eerste zitting, behalve indien een uitstel van het onderzoek van de zaak tot een latere zitting zich opdringt teneinde de burgerlijke partij in staat te stellen haar belangen te verdedigen of de beklaagde in staat te stellen de elementen te verschaffen in verband met diens wil om de

	<p>schade te herstellen.</p> <p>§ 6. Het bij de eerste en tweede paragraaf bepaalde recht behoort ook, ten aanzien van dezelfde feiten, aan de arbeidsauditeur, de federale procureur en de procureur-generaal in hoger beroep en, ten aanzien van de personen bedoeld in de artikelen 479 en 483, aan de procureur-generaal bij het hof van beroep.</p>
--	--

WET VAN 20 JULI 1990 BETREFFENDE DE VOORLOPIGE HECHTENIS

Artikel 22

<p>Zolang aan de voorlopige hechtenis geen einde wordt gemaakt en het gerechtelijk onderzoek niet is afgesloten, oordeelt de raadkamer van maand tot maand over het handhaven van de voorlopige hechtenis en over de modaliteit van uitvoering ervan.</p> <p>Indien evenwel het feit dat bij de raadkamer aanhangig is gemaakt een feit betreft waarop artikel 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden niet van toepassing is, doet de raadkamer om de drie maanden uitspraak over het handhaven van de voorlopige hechtenis en over de modaliteit van uitvoering ervan. In dit geval is de beschikking tot handhaving van de voorlopige hechtenis en de modaliteit van uitvoering hiervan geldig voor drie maanden vanaf de dag waarop de beschikking wordt gegeven.</p> <p>Op verzoek van de verdachte of van zijn raadsman roept de onderzoeksrechter, binnen tien dagen die aan elke verschijning voor de raadkamer of voor de kamer van inbeschuldigingstelling die overeenkomstig artikel 31, § 4, uitspraak doet na verwijzing voorafgaan, de verdachte op voor een samenvattende ondervraging; de griffier brengt de oproeping, schriftelijk, per faxpost of langs elektronische weg, onmiddellijk ter kennis van de raadsman van de verdachte en van de procureur des Konings, die deze ondervraging kunnen bijwonen.</p>	<p>Zolang aan de voorlopige hechtenis geen einde wordt gemaakt en het gerechtelijk onderzoek niet is afgesloten, oordeelt de raadkamer van maand tot maand of, vanaf de derde beslissing, om de twee maanden over het handhaven van de voorlopige hechtenis en over de modaliteit van uitvoering ervan.</p> <p>Vanaf de derde beslissing, levert de beschikking tot handhaving van de voorlopige hechtenis en de modaliteit van uitvoering hiervan een titel van vrijheidsbeneming voor twee maanden op.</p> <p>Op verzoek van de verdachte of van zijn raadsman roept de onderzoeksrechter, binnen tien dagen die aan elke verschijning voor de raadkamer of voor de kamer van inbeschuldigingstelling die overeenkomstig artikel 31, § 4, uitspraak doet na verwijzing voorafgaan, de verdachte op voor een samenvattende ondervraging; de griffier brengt de oproeping, schriftelijk, per faxpost of langs elektronische weg, onmiddellijk ter kennis van de raadsman van de verdachte en van de procureur des Konings, die deze ondervraging kunnen bijwonen.</p> <p>Het dossier wordt gedurende twee dagen vóór de verschijning ter beschikking gehouden van de verdachte en van zijn raadsman. De griffier geeft hun hiervan bericht per faxpost, bij aangetekende zending of langs elektronische weg.</p> <p>Deze terbeschikkingstelling kan gebeuren in de</p>
--	--

<p>Het dossier wordt gedurende twee dagen vóór de verschijning ter beschikking gehouden van de verdachte en van zijn raadsman. De griffier geeft hun hiervan bericht per faxpost, bij aangetekende zending of langs elektronische weg.</p> <p>Deze terbeschikkingstelling kan gebeuren in de vorm van afschriften, in voorkomend geval in elektronische vorm, die door de griffier voor eensluidend zijn verklaard.</p> <p>De raadkamer onderzoekt of er tegen de verdachte ernstige aanwijzingen van schuld blijven bestaan en of er met artikel 16, § 1, overeenstemmende redenen voorhanden zijn om de hechtenis te handhaven of de modaliteit van uitvoering ervan te wijzigen.</p> <p>Oordeelt zij dat de voorlopige hechtenis moet worden gehandhaafd of dat de modaliteit van uitvoering ervan moet worden gewijzigd, dan moet haar beslissing met redenen worden omkleed op de wijze bepaald in artikel 16, § 5, eerste en tweede lid.</p> <p>~~Ingeval een beschikking overeenkomstig het tweede lid, genomen is, wordt het dossier van maand tot maand gedurende twee dagen ter beschikking gehouden van de in verdenking gestelde en zijn raadsman.~~</p> <p>De griffier geeft hun hiervan bericht per faxpost, bij aangetekende zending of langs elektronische weg. Deze terbeschikkingstelling kan gebeuren in de vorm van afschriften, in voorkomend geval in elektronische vorm, die door de griffier voor eensluidend zijn verklaard.</p>	<p>De raadkamer onderzoekt of er tegen de verdachte ernstige aanwijzingen van schuld blijven bestaan en of er met artikel 16, § 1, overeenstemmende redenen voorhanden zijn om de hechtenis te handhaven of de modaliteit van uitvoering ervan te wijzigen.</p> <p>Oordeelt zij dat de voorlopige hechtenis moet worden gehandhaafd of dat de modaliteit van uitvoering ervan moet worden gewijzigd, dan moet haar beslissing met redenen worden omkleed op de wijze bepaald in artikel 16, § 5, eerste en tweede lid.</p> <p>[...]</p> <p>De griffier geeft hun hiervan bericht per faxpost, bij aangetekende zending of langs elektronische weg. Deze terbeschikkingstelling kan gebeuren in de vorm van afschriften, in voorkomend geval in elektronische vorm, die door de griffier voor eensluidend zijn verklaard.</p>
Artikel 24bis	
<p>§ 1. De onderzoeksrechter kan in elke stand van het geding, ambtshalve of op vordering van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking beslissen dat het bevel tot aanhouding of de beschikking of het arrest tot handhaving van</p>	<p>§ 1. De onderzoeksrechter kan in elke stand van het geding, ambtshalve of op vordering van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking beslissen dat het bevel tot aanhouding of de beschikking of het arrest tot handhaving van de voorlopige hechtenis</p>

de voorlopige hechtenis uitgevoerd door een hechtenis onder elektronisch toezicht, vanaf dat moment ten uitvoer zal worden gelegd in de gevangenis, indien :

1° de verdachte verzuimt bij enige proceshandeling te verschijnen overeenkomstig de bepalingen van artikel 23, 2°;

2° de verdachte de standaardinstructies en de overeenkomstig artikel 16, § 1, tweede lid, bepaalde regels van de hechtenis onder elektronisch toezicht niet naleeft;

3° de verdachte de bij artikel 20, § 3bis, bepaalde verboden overtreedt;

4° nieuwe en ernstige omstandigheden dit noodzakelijk maken.

De beschikking wordt onmiddellijk aan de verdachte betekend en onmiddellijk aan de procureur des Konings meegedeeld.

Tegen deze beschikking staat geen rechtsmiddel open.

De procedure verloopt overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken III, IV en V.

§ 2. De onderzoeksrechter kan in elke stand van het geding ambtshalve of op vordering van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking die hij onmiddellijk aan de procureur des Konings meedeelt, beslissen dat het bevel tot aanhouding of de beschikking of het arrest tot handhaving van de voorlopige hechtenis dat ten uitvoer wordt gelegd in de gevangenis, vanaf dat moment ten uitvoer zal worden gelegd door een hechtenis onder elektronisch toezicht.

uitgevoerd door een hechtenis onder elektronisch toezicht, vanaf dat moment ten uitvoer zal worden gelegd in de gevangenis, indien :

1° de verdachte verzuimt bij enige proceshandeling te verschijnen overeenkomstig de bepalingen van artikel 23, 2°;

2° de verdachte de standaardinstructies en de overeenkomstig artikel 16, § 1, tweede lid, bepaalde regels van de hechtenis onder elektronisch toezicht niet naleeft;

3° de verdachte de bij artikel 20, § 3bis, bepaalde verboden overtreedt;

4° nieuwe en ernstige omstandigheden dit noodzakelijk maken.

De beschikking wordt onmiddellijk aan de verdachte betekend en onmiddellijk aan de procureur des Konings meegedeeld.

Tegen deze beschikking staat geen rechtsmiddel open.

De procedure verloopt overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken III, IV en V.

§ 2. De onderzoeksrechter kan in elke stand van het geding ambtshalve of op vordering van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking die hij onmiddellijk aan de procureur des Konings meedeelt, beslissen dat het bevel tot aanhouding of de beschikking of het arrest tot handhaving van de voorlopige hechtenis dat ten uitvoer wordt gelegd in de gevangenis, vanaf dat moment ten uitvoer zal worden gelegd door een hechtenis onder elektronisch toezicht.

§ 3. Ingeval van handhaving van een hechtenis onder elektronisch toezicht overeenkomstig artikel 26, § 3, tweede lid, worden de bevoegdheden bedoeld in de paragrafen 1 en 2, uitsluitend op vordering van het openbaar ministerie, uitgeoefend door de in artikel 27, §1, bedoelde rechtsinstanties.

Het verzoekschrift wordt neergelegd ter griffie van het gerecht dat uitspraak moet doen en

	<p>ingeschreven in een daartoe bestemd register. Over het verzoekschrift wordt in raadkamer beslist binnen vijf dagen na de neerlegging ervan, het openbaar ministerie, de betrokkene en diens raadsman gehoord, waarbij aan deze laatste bericht wordt gegeven overeenkomstig artikel 21, § 2.</p> <p>Indien er binnen die termijn van vijf dagen, eventueel verlengd overeenkomstig artikel 32, geen beslissing over het verzoekschrift is genomen, blijft de voorlopige hechtenis uitgevoerd onder elektronisch toezicht.</p> <p>De beslissing wordt met reden omkleed overeenkomstig artikel 16, § 5, eerste en tweede lid.</p>
<p>Artikel 26</p>	
<p>§ 1. Ingeval van beschikking tot buitenvervolginstelling of van beschikking tot verwijzing naar de politierechtbank, wordt de verdachte in vrijheid gesteld tenzij hij werd verwezen wegens een feit dat een inbreuk uitmaakt op de artikelen 418 en 419 van het Strafwetboek of op de artikelen 33, § 2, en 36 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer.</p> <p>§ 2. Indien de raadkamer de verdachte naar de correctionele rechtbank of naar de politierechtbank verwijst wegens een feit dat geen gevangenisstraf van een jaar of meer tot gevolg kan hebben, wordt de verdachte in vrijheid gesteld, onder verplichting om op een te bepalen dag voor de bevoegde rechtbank te verschijnen.</p> <p>§ 3. Wanneer de raadkamer, bij het regelen van de rechtspleging, de verdachte naar de correctionele rechtbank of naar de politierechtbank verwijst wegens een feit waarvoor hij zich in voorlopige hechtenis bevindt en waarop volgens de wet een gevangenisstraf staat waarvan de duur langer is dan de reeds ondergane voorlopige hechtenis, kan zij de verdachte in vrijheid stellen of, bij afzonderlijke en overeenkomstig artikel 16, §§ 1 en 5, eerste</p>	<p>§ 1. Ingeval van beschikking tot buitenvervolginstelling of van beschikking tot verwijzing naar de politierechtbank, wordt de verdachte in vrijheid gesteld tenzij hij werd verwezen wegens een feit dat een inbreuk uitmaakt op de artikelen 418 en 419 van het Strafwetboek of op de artikelen 33, § 2, en 36 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer.</p> <p>§ 2. Indien de raadkamer de verdachte naar de correctionele rechtbank of naar de politierechtbank verwijst wegens een feit dat geen gevangenisstraf van een jaar of meer tot gevolg kan hebben, wordt de verdachte in vrijheid gesteld, onder verplichting om op een te bepalen dag voor de bevoegde rechtbank te verschijnen.</p> <p>§ 3. Wanneer de raadkamer, bij het regelen van de rechtspleging, de verdachte naar de correctionele rechtbank of naar de politierechtbank verwijst wegens een feit waarvoor hij zich in voorlopige hechtenis bevindt en waarop volgens de wet een gevangenisstraf staat waarvan de duur langer is dan de reeds ondergane voorlopige hechtenis, kan zij de verdachte in vrijheid stellen of, bij afzonderlijke en overeenkomstig artikel 16, §§ 1 en 5, eerste en tweede lid, gemotiveerde beschikking, beslissen dat de verdachte aangehouden blijft " of dat hij in vrijheid wordt gesteld onder oplegging</p>

en tweede lid, gemotiveerde beschikking, beslissen dat de verdachte aangehouden blijft " of dat hij in vrijheid wordt gesteld onder oplegging van een of meer voorwaarden, zoals bedoeld in artikel 35.

§ 4. In geval uit de beschikking van de raadkamer de invrijheidstelling van de verdachte volgt, kan de procureur des Konings hiertegen, wat de voorlopige hechtenis betreft, hoger beroep aantekenen binnen vierentwintig uren; in de gevallen bedoeld in de bovenstaande §§ 1 en 2, kan hij dit slechts doen na hoger beroep ingesteld te hebben tegen de beslissing in zoverre zij de regeling van de rechtspleging betreft.

De verdachte blijft aangehouden tot na verloop van de voormelde termijn.

Het hoger beroep heeft schorsende werking.

§ 5. De raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling kunnen, in de gevallen van de artikelen 133 en 231 van het Wetboek van Strafvordering, een beschikking tot gevangenneming geven en de onmiddellijke tenuitvoerlegging ervan bevelen.

Deze beschikkingen bevatten de naam van de verdachte, zijn persoonsbeschrijving, zijn woonplaats, indien zij bekend zijn, de uiteenzetting van het feit en de aard van het misdrijf.

Wanneer een beschikking tot gevangenneming gegeven wordt ten aanzien van een verdachte of een beschuldigde die wegens wanbedrijf wordt vervolgd, worden de bepalingen van artikel 16, §§ 1 en 5,

van een of meer voorwaarden, zoals bedoeld in artikel 35.

Indien de verdachte in hechtenis onder elektronisch toezicht staat, kan de raadkamer bij een met reden omklede beslissing de hechtenis onder elektronisch toezicht handhaven.

§ 4. In geval uit de beschikking van de raadkamer de invrijheidstelling van de verdachte volgt, kan de procureur des Konings hiertegen, wat de voorlopige hechtenis betreft, hoger beroep aantekenen binnen vierentwintig uren; in de gevallen bedoeld in de bovenstaande §§ 1 en 2, kan hij dit slechts doen na hoger beroep ingesteld te hebben tegen de beslissing in zoverre zij de regeling van de rechtspleging betreft.

De verdachte blijft aangehouden tot na verloop van de voormelde termijn.

Het hoger beroep heeft schorsende werking.

§ 5. De raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling kunnen, in de gevallen van de artikelen 133 en 231 van het Wetboek van Strafvordering, een beschikking tot gevangenneming geven en de onmiddellijke tenuitvoerlegging ervan bevelen.

Deze beschikkingen bevatten de naam van de verdachte, zijn persoonsbeschrijving, zijn woonplaats, indien zij bekend zijn, de uiteenzetting van het feit en de aard van het misdrijf.

Wanneer een beschikking tot gevangenneming gegeven wordt ten aanzien van een verdachte of een beschuldigde die wegens wanbedrijf wordt vervolgd, worden de bepalingen van artikel 16, §§ 1 en 5, eerste en tweede lid, in acht genomen.

De beschikkingen van de raadkamer en van de kamer van inbeschuldigingstelling worden door de rechters bij meerderheid van stemmen genomen.

In voorkomend geval is paragraaf 4 van toepassing.

<p>eerste en tweede lid, in acht genomen.</p> <p>De beschikkingen van de raadkamer en van de kamer van inbeschuldigingstelling worden door de rechters bij meerderheid van stemmen genomen.</p>		
Artikel 27		
<p>Art. 27. § 1. Wanneer geen einde werd gemaakt aan de voorlopige hechtenis en ofwel het onderzoek afgesloten is, ofwel toepassing werd gemaakt van artikel 133 van het Wetboek van Strafvordering en van artikel 26, § 5, kan de voorlopige invrijheidstelling worden verleend op indiening van een verzoekschrift dat gericht wordt :</p> <p>1° aan de correctionele rechtbank of aan de politierechtbank waar de zaak aanhangig is, vanaf de verwijzende beschikking tot het vonnis;</p> <p>2° aan de correctionele rechtbank die zitting houdt in hoger beroep, of aan de kamer belast met correctionele zaken in hoger beroep, vanaf het instellen van het beroep tot de beslissing in hoger beroep;</p> <p>3° aan de kamer van inbeschuldigingstelling :</p> <p>a) vanaf de beschikking gegeven overeenkomstig artikel 133 van het Wetboek van strafvordering totdat het hof van assisen einduitspraak heeft gedaan;</p> <p>b) tijdens het geding tot regeling van rechtsgebied, wanneer de verdachte gevangen gehouden wordt ter uitvoering van een beschikking tot gevangenneming gegeven door de raadkamer;</p> <p>(c) tijdens het geding voor de kamer van inbeschuldigingstelling bedoeld in de artikelen 135, 235 en 235bis van het Wetboek van Strafvordering ;</p> <p>4° (...)</p> <p>5° aan de kamer van inbeschuldigingstelling, vanaf het</p>		<p>§ 1. Wanneer geen einde werd gemaakt aan de voorlopige hechtenis en ofwel het onderzoek afgesloten is, ofwel toepassing werd gemaakt van artikel 133 van het Wetboek van Strafvordering en van artikel 26, § 5, kan de voorlopige invrijheidstelling worden verleend op indiening van een verzoekschrift dat gericht wordt :</p> <p>1° aan de correctionele rechtbank of aan de politierechtbank waar de zaak aanhangig is, vanaf de verwijzende beschikking tot het vonnis;</p> <p>2° aan de correctionele rechtbank die zitting houdt in hoger beroep, of aan de kamer belast met correctionele zaken in hoger beroep, vanaf het instellen van het beroep tot de beslissing in hoger beroep;</p> <p>3° aan de kamer van inbeschuldigingstelling :</p> <p>a) vanaf de beschikking gegeven overeenkomstig artikel 133 van het Wetboek van strafvordering totdat het hof van assisen einduitspraak heeft gedaan;</p> <p>b) tijdens het geding tot regeling van rechtsgebied, wanneer de verdachte gevangen gehouden wordt ter uitvoering van een beschikking tot gevangenneming gegeven door de raadkamer;</p> <p>c) tijdens het geding voor de kamer van inbeschuldigingstelling bedoeld in de artikelen 135, 235 en 235bis van het Wetboek van Strafvordering;</p> <p>4° (...)</p> <p>5° aan de kamer van inbeschuldigingstelling, vanaf het cassatieberoep tot het arrest.</p> <p>§ 2. De voorlopige invrijheidstelling kan ook worden aangevraagd door degene die aangehouden is ingevolge een na veroordeling uitgesproken bevel tot onmiddellijke aanhouding, mits er tegen</p>

cassatieberoep tot het arrest.

§ 2. De voorlopige invrijheidstelling kan ook worden aangevraagd door degene die aangehouden is ingevolge een na veroordeling uitgesproken bevel tot onmiddellijke aanhouding, mits er tegen de veroordeling zelf hoger beroep, verzet of cassatieberoep is aangetekend. Zij kan in dezelfde voorwaarden worden aangevraagd door wie aangehouden is ingevolge een veroordeling bij verstek, waartegen verzet binnen de buitengewone termijn is aangetekend.

§ 2bis. De voorlopige invrijheidstelling kan ook worden aangevraagd door degene die aangehouden is op het ogenblik van zijn internering of van wie de onmiddellijke opsluiting is bevolen ter gelegenheid van de internering, conform artikel 10 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering van personen, mits er tegen de internering zelf hoger beroep, verzet of cassatieberoep is aangetekend.

§ 3. Het verzoekschrift wordt neergelegd op de griffie van het gerecht dat uitspraak moet doen en het wordt er ingeschreven in het register vermeld in artikel 21, § 2. Over het verzoekschrift wordt beslist in raadkamer binnen vijf dagen na de neerlegging ervan, het openbaar ministerie, de betrokkene en diens raadsman gehoord, waarbij aan deze laatste bericht wordt gegeven overeenkomstig artikel 21, § 2.

Indien er binnen de termijn van vijf dagen, eventueel verlengd overeenkomstig artikel 32, geen uitspraak over het verzoekschrift is gedaan, wordt de betrokkene in vrijheid gesteld.

De beslissing tot verwerping wordt gemotiveerd met inachtneming van hetgeen voorgeschreven is in artikel 16, § 5, eerste en tweede lid.

de veroordeling zelf hoger beroep, verzet of cassatieberoep is aangetekend. Zij kan in dezelfde voorwaarden worden aangevraagd door wie aangehouden is ingevolge een veroordeling bij verstek, waartegen verzet binnen de buitengewone termijn is aangetekend.

§ 2bis. De voorlopige invrijheidstelling kan ook worden aangevraagd door degene die aangehouden is op het ogenblik van zijn internering of van wie de onmiddellijke opsluiting is bevolen ter gelegenheid van de internering, conform artikel 10 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering van personen, mits er tegen de internering zelf hoger beroep, verzet of cassatieberoep is aangetekend.

§ 3. Het verzoekschrift wordt neergelegd op de griffie van het gerecht dat uitspraak moet doen en het wordt er ingeschreven in het register vermeld in artikel 21, § 2.

Over het verzoekschrift wordt beslist in raadkamer binnen vijf dagen na de neerlegging ervan, het openbaar ministerie, de betrokkene en diens raadsman gehoord, waarbij aan deze laatste bericht wordt gegeven overeenkomstig artikel 21, § 2.

Indien er binnen de termijn van vijf dagen, eventueel verlengd overeenkomstig artikel 32, geen uitspraak over het verzoekschrift is gedaan, wordt de betrokkene in vrijheid gesteld.

De beslissing tot verwerping wordt gemotiveerd met inachtneming van hetgeen voorgeschreven is in artikel 16, § 5, eerste en tweede lid.

§ 4. Indien het verzoekschrift tot voorlopige invrijheidsstelling is verworpen, kan een nieuw verzoekschrift slechts worden ingediend na een termijn van een maand na de verwerping ervan.

Artikel 29

De voorlopig in vrijheid gestelde persoon moet aangeven op welk adres hem nadien de voor het onderzoek vereiste oproepingen en betekeningen kunnen worden gedaan. Tot op het ogenblik dat de betrokkene bij ter post aangetekende brief aan het openbaar ministerie een wijzigingsbericht doet worden, worden de oproepingen en betekeningen geldig op die plaats gedaan.

De voorlopig in vrijheid gestelde persoon moet aangeven op welk adres hem nadien de voor het onderzoek **en het strafproces** vereiste oproepingen en betekeningen kunnen worden gedaan. Tot op het ogenblik dat de betrokkene bij ter post aangetekende brief aan het openbaar ministerie een wijzigingsbericht doet worden **of indien hij is ingeschreven op een nieuw adres in het Rijksregister**, worden de oproepingen en betekeningen geldig op die plaats gedaan.

